

d/a

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.410.001.07.2023

Pan
Nadinspektor Andrzej Łapiński
Komendant Wojewódzki Policji w Gdańsku
Komenda Wojewódzka Policji w Gdańsku
ul. Okopowa 15,
80-819 Gdańsk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/001 Wykonanie budżetu państwa w 2022 r. – wykonanie planu finansowego Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku oraz planu finansowego Funduszu Wsparcia Policji

KANCELARIA JAWNA
Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku

Wpl.
dnia 19. 04. 2023

J.dz. *Olmo i di - Obrowski* Za

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
T +48 58 768 36 00, F +48 58 768 36 05
lgd@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Wojewódzka Policji w Gdańsku ul. Okopowa 15, 80-819 Gdańsk (dalej: „KWP” lub „Komenda”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Nadinsp. Andrzej Łapiński, od 27 lutego 2020 r. Komendant Wojewódzki Policji w Gdańsku (Komendant)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontrolerzy	1. Jacek Żmurko, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/23/2023 z 17 stycznia 2023 r. 2. Adam Gęstwicki, główny specjalista Kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/47/2023 z 13 lutego 2023 r. 3. Radosław Sobuś, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/22/2023 z 17 stycznia 2023 r.

(akta kontroli str. 1-6)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	<p>Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego KWP na 2022 r. oraz planu finansowego Funduszu Wsparcia Policji² pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none">– działania związane z windykacją należności,– realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich,– planowanie i realizacja przychodów oraz planowanie i wykonanie kosztów Funduszu Wsparcia Policji oraz efekty realizowanych zadań, w tym stopień ich realizacji,– gospodarowanie wolnymi środkami FWP,– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2021 r. w zakresie operacji finansowych,– prowadzenie ksiąg rachunkowych w zakresie odnoszącym się do dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań,– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania, sprawozdań i prowadzenia ksiąg rachunkowych. <p>Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego oraz badanie skuteczności podejmowanych przez dysponenta działań windykacyjnych.</p>
Zakres kontroli	<p>Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:</p> <ul style="list-style-type: none">– prawidłowości wykonania planu dochodów,– analizy stanu należności pozostałych do zapłaty,– szczegółowej kontroli windykacji zaległości,– analizy realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm. – dalej: „ustawa o NIK”.

² Dalej: „FWP lub Fundusz”.

- kontroli przestrzegania limitów wydatków,
- kontroli wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,
- szczegółowej analizy wybranej próby wydatków³ dysponenta III stopnia,
- kontroli prawidłowości udzielania i realizacji wybranych zamówień publicznych,
- analizy stanu zobowiązań,
- dokonanie analizy wykonania planu przychodów i realizacji kosztów FWP,
- analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań dysponenta III stopnia oraz dysponenta funduszu celowego,
- szczegółowej kontroli wybranych zapisów i dokumentów księgowych,
- analizy stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań i prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe kontrolowanej działalności.

III. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego KWP w Gdańsku na 2022 r.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Dochody zaplanowane na rok 2022 zostały wykonane w kwotach wyższych od prognozowanych a w KWP na ogół podejmowano przewidziane prawem działania w celu odzyskania należności budżetu państwa. Ustalone nieprawidłowości dotyczyły zwłoki w udzieleniu odpowiedzi na wniosek dłużnika o płatność ratalną, postępowania niezgodnie z ustalonymi procedurami, które miało wpływ na przedawnienie się roszczenia oraz jednego przypadku nieodpisania należności pomimo upływu okresu jej przedawnienia.

Badanie 1,1% wydatków poniesionych w 2022 r. KWP w kwocie 7 738,0 tys. zł wykazało, że zostały one na ogół zrealizowane z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, w sposób celowy i gospodarny. Objęte badaniem środki z rezerwy ogólnej budżetu państwa w kwocie 440,0 tys. zł i z rezerw celowych w łącznej kwocie 6 549,0 tys. zł wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem. Nie stwierdzono nieprawidłowości w objętych badaniem postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych. Wydatki majątkowe w 2022 r. zostały zrealizowane zgodnie z planem po zmianach. Zostały one poniesione legalnie, gospodarnie i celowo. Zobowiązania wykazane w sprawozdaniu Rb-28 były zgodne z ewidencją księgową jednostki a na koniec 2022 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne. Wydatki niewygasające z upływem roku 2021 zostały w całości wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem i w założonym terminie (do 30 listopada 2022 r.). Ustalone nieprawidłowości dotyczyły zaciągnięcia zobowiązania pomimo braku zabezpieczenia środków w planie finansowym, jak również nieterminowego dokonania rozliczeń dotyczących trzech płatności. Ponadto w KWP pomimo podjęcia działań w zakresie ograniczania ponoszonych wydatków na zakup energii elektrycznej, nie monitorowano stanu realizacji wnioskowanych do dystrybutora zmian w tym zakresie. Nieprawidłowości te jednak, z uwagi na swój charakter i niewielką istotność, nie wpłynęły na obniżenie oceny w zakresie realizacji planu finansowego jednostki.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie objęte badaniem sprawozdania budżetowe KWP za 2022 r. oraz sprawozdania KWP w zakresie operacji finansowych za IV kw. 2022 r. poza sprawozdaniami Rb-27 i Rb-N (w których zawyżono kwoty należności o należność, która uległa przedawnieniu w 2020 r. i do końca 2022 r. nie

³ W przypadku FWP próba kosztów.

⁴ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2021 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

została odpisana jako nieściągalna). Sprawozdania sporządzono terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny ich poprawność. Księgi rachunkowe Komendy w 2022 r. były prowadzone prawidłowo i nie wystąpiły nieprawidłowości dotyczące ujęcia zdarzeń gospodarczych w księgach rachunkowych.

NIK ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego Funduszu na 2022 r., które wyniosło 54 953,2 tys. zł (98,6% zakładanego planu). Realizacja zamierzeń ujętych w planie finansowym Funduszu w 2022 r. obejmowała zadania finansowane w ramach przychodów pochodzących z zawartych porozumień oraz przychodów pochodzących ze środków centralnego FWP (z wpłat MSWiA) i przyczyniła się do zabezpieczenia funkcjonowania KWP na poziomie gwarantującym realizację jej ustawowych zadań w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa obywateli i mienia. Środki FWP były głównym źródłem finansowania wydatków rzeczowych (pozapłacowych) KWP w 2022 r. gdyż stanowiły 60,3% nakładów poniesionych na ten cel. Dane zawarte w rocznych sprawozdaniach Funduszu wynikały z zapisów w ewidencji księgowej.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe – windykacja należności

1.1. Zagadnienia ogólne

W ustawie budżetowej na rok 2022 z dnia 17 grudnia 2021 r.⁶ dochody budżetu państwa w części 42 - *Sprawy wewnętrzne* dotyczące KWP zostały zaplanowane w wysokości 1 450,0 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 1 454,3 tys. zł⁷, tj. 100,3% kwoty planowanej i pochodziły głównie z tytułu:

- wpływów z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze (§ 0750) – 352,4 tys. zł (co stanowiło 24,2% dochodów ogółem),
- wpływów z różnych dochodów (§ 0970) – 245,4 tys. zł (co stanowiło 16,9% dochodów ogółem),
- wpływów ze sprzedaży składników majątkowych (§ 0870) – 169,9 tys. zł (11,7% dochodów ogółem),
- wpływów z różnych opłat (§ 0690) – 147,5 tys. zł (10,1%),
- wpływów z opłat egzaminacyjnych oraz za wydawanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, certyfikatów i ich duplikatów (§ 0610) – 141,0 tys. zł (9,7%).

Łączne dochody zrealizowane w 2022 r. były niższe o 443,9 tys. zł (tj. o 23,4%) od osiągniętych w 2021 r., co wynikało głównie z niższych wpływów: ze sprzedaży składników majątkowych⁸ (o 180,9 tys. zł), z różnych dochodów⁹ (o 137,1 tys. zł) oraz

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Dz.U. z 2022 r. poz. 270.

⁷ Z tego 860,0 tys. zł w rozdziale 75404 *Komendy wojewódzkie Policji*, 590,4,0 tys. zł w rozdziale 75405 *Komendy powiatowe Policji* i 3,9 tys. zł w rozdziale 75401 *Centralne Biuro Śledcze Policji*.

⁸ Co wynikało z mniejszej liczby wycofanych pojazdów (o 50 sztuk).

⁹ Co wynikało z niższych wpływów z tytułu szkód w majątku np. uszkodzenia radiowozów, umundurowania funkcjonariusza, jego indywidualnego wyposażenia jak telefony, radiotelefony itp. tak przez zatrzymanych jak i przez samych funkcjonariuszy, uszkodzenia radiowozów, bram, szlabanów. Powodem niższego wykonania jest fakt, iż pomimo oddawania spraw do egzekucji komorniczej jest ona umarzana przez komorników z powodu braku majątku dłużników, z którego można prowadzić skuteczną egzekucję.

z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów (o 135,1 tys. zł). Wyższe dochody w porównaniu do roku poprzedniego uzyskano głównie z opłat egzaminacyjnych oraz opłat za wydawanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, certyfikatów i ich duplikatów (o 32,6 tys. zł) oraz wpływów z najmu i dzierżawy składników majątkowych (o 32,2 tys. zł).

(akta kontroli str. 61, 108-118, 144-145, 171-172)

Nieplanowane dochody uzyskano głównie w § 0950 wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów (łącznie 35,8 tys. zł, z tego głównie w rozdziale 75405 Komendy powiatowe Policji 28,9 tys. zł). Z wyjaśnień Komendanta wynikało, że planując niższe dochody kierowano się zasadą ostrożności, mając na względzie ustawę z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych¹⁰ tj. nie planowano kar i odszkodowań wynikających z umów, ponieważ ww. przepisy uwalniały wykonawcę (w ściśle określonych przypadkach) od konsekwencji niedotrzymania terminu realizacji zamówienia. Ponadto zaległości występujące w tym paragrafie cechują się niepewną ściągalsnością (objęte odpisem aktualizacyjnym) pomimo podejmowanych czynności windykacyjnych.

(akta kontroli str. 61, 108-118)

1.2. Należności i zaległości

Należności pozostałe do zapłaty na koniec 2022 r. wyniosły 3 734,1 tys. zł¹¹ i były wyższe w stosunku do roku 2021 (3 659,4 tys. zł) o 74,7 tys. zł (o 2,0%). Zaległości netto wyniosły 3 157,6 tys. zł i zwiększyły się w stosunku do 2021 roku (3 094,4 tys. zł) o 65,2 tys. zł (o 2%).

W strukturze zaległości wg stanu na 31 grudnia 2022 r. najwyższe kwotowo pozycje dotyczyły braku wpływów:

- z różnych dochodów w wysokości 1 150,1 tys. zł (36,4% zaległości ogółem), tj. regresów, szkód, nawiązek przyznanych przez wydziały karne sądów rejonowych;
- z pozostałych odsetek w kwocie 998,0 tys. zł (31,6%) za nieterminowe regulowanie należności z tytułu świadczonych usług, niewykonania lub nienależytego wykonania umów;
- z różnych opłat 582,5 tys. zł (18,4%) – głównie opłat za pobyt osób zatrzymanych do wytrzeźwienia w Policyjnych Izbach Zatrzymań, opłat za deponowanie broni oraz opłat za udzielenie asysty przez Policję przy wykonywaniu czynności egzekucyjnych;
- z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego 190,7 tys. zł (6,0%).

Zmiana stanu zaległości netto w 2022 r. spowodowana była głównie zwiększeniem zaległości z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorskiego (12,6 tys. zł) i z pozostałych odsetek (107,3 tys. zł) oraz zmniejszeniem wpływów z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów (o 29,3 tys. zł) oraz wpływów z różnych opłat (o 24,9 tys. zł).

(akta kontroli str. 62, 61, 108-118, 144-145, 171-172)

Komendant wyjaśnił, że na wzrost należności i zaległości w 2022 r. wpływ miał głównie brak majątku dłużników, który pozwoliłby spłacić im należności z tytułu kosztów zastępstwa procesowego. Ponadto w roku 2022 uzyskano ponad 20 wyroków i nakazów zapłaty dotyczących przyznania na rzecz Komendy kosztów

¹⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm.

¹¹ W tym 1 577,2 tys. zł w rozdziale 75404 i 2 156,6 tys. zł w rozdziale 75405.

zastępstwa procesowego wraz z klauzulą wykonalności (5,1 tys. zł). Ponadto w 2022 r. wzrosły odsetki ustawowe, co spowodowało wzrost wpływów z tytułu nieterminowo regulowanych należności (odsetki wynoszące na dzień 01.01.2022 r. 7,25% w skali roku wzrosły do 12,25% na dzień 31.12.2022 r.).

(akta kontroli str. 61, 108-118, 144-145)

Analiza zapisów w księgach rachunkowych wykazała, że należności przedawnione oraz umorzone w 2022 r. stanowiły ogółem kwotę 169,2 tys. zł. W 2022 r. przedawnieniu uległy należności KWP w łącznej kwocie 143,2 tys. zł, przy czym największe z tytułu opłaty za pobyt w Policyniej Izbie Zatrzymań (116,3 tys. zł) oraz opłat za deponowanie broni (8,3 tys. zł).

(akta kontroli str. 194-242, 256-284, 1805-1815)

W KWP monitorowano stan należności¹²:

- analizowano ich stan, w tym termin płatności, podjęte czynności windykacyjne lub egzekucyjne, daty przekazania spraw do Zespołu Prawnego celem wystąpienia z powództwem cywilnym, daty przerwania biegu przedawnienia oraz aktualne daty przedawnienia;
- po 2 latach od przekazania tytułu wykonawczego do windykacji kierowano pismo do Naczelnika Urzędu Skarbowego o informację na jakim etapie znajduje się egzekucja, w tym o ewentualnym przerwaniu biegu przedawnienia.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. Komenda posiadała niewyegzekwowane należności od ponad 3 tys. dłużników.

(akta kontroli str. 65-70, 80-104, 108-118)

1.3. Działania windykacyjne

W wyniku badania działań Komendy podejmowanych w celu odzyskania należności, którym objęto próbę pięciu spraw na kwotę 477,0 tys. zł (15,1% kwoty zaległości)¹³, nie stwierdzono nieprawidłowości. W Komendzie prawidłowo wykonywano obowiązki wierzyciela wynikające z ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o *postępowaniu egzekucyjnym w administracji*¹⁴ w odniesieniu do zaległości o charakterze publicznoprawnym. Terminowo i zgodnie z procedurą windykacji podejmowano także działania w odniesieniu do zaległości o charakterze cywilnoprawnym, tj. sporządzano wezwania do zapłaty, upomnienia, kierowano sprawy na drogę postępowania sądowego oraz do egzekucji przez komorników. Działania podejmowane na rzecz dochodzenia należności i ich efekty były dokumentowane. Trudności w egzekucji spowodowane były głównie brakiem możliwości ściągnięcia należności przez komorników z uwagi na trudną sytuację finansową dłużników. W przypadku jednej z badanych spraw¹⁵ wystąpiła zwłoka w udzielaniu odpowiedzi na wniosek dłużnika o płatność ratalną. Komendant dopiero po 366 dniach wydał zgodę na udzielenie ulgi w spłacie. Szerzej kwestię tę przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 243-255, 285-352)

¹² Decyzją nr 279/2017 Komendanta Wojewódzkiego Policji z dnia 31 sierpnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia „Procedury windykacji należności” (zmieniona decyzją nr 70/2018 z dnia 6 marca 2018 r.). Decyzją nr 290/2018 Komendanta Wojewódzkiego Policji z dnia 12 października 2018 r. wprowadzono zasady ustalania kosztów za czynności wykonywane przez laboratorium Kryminalistyczne KWP w Gdańsku. Decyzją nr 263/2021 Komendanta Wojewódzkiego Policji z dnia 10 września 2021 r. ustalono wysokości i zasady pobierania opłat od osób doprowadzonych w celu wytrzeźwienia do jednostek Policji Województwa Pomorskiego.

¹³ Próbę dobrano celowo z zastosowaniem następujących kryteriów: najwyższa kwota zaległości, odległa data powstania zaległości, W próbie znalazły się: dwie zaległości o najwcześniejszej dacie powstania na łączną kwotę 4,7 tys. zł oraz trzy największe zaległości na łączną kwotę 472,3 tys. zł.

¹⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 479, ze zm..

¹⁵ Dotyczącej zaległości z tytułu nieuprawnionego tankowania paliwa przez byłego funkcjonariusza Policji dla zaległości na kwotę 140,9 tys. zł, wg. stanu na 31.12.2022 r.)

W 2022 r. umorzono należności budżetowe na kwotę 35,2 tys. zł (115 spraw). Szczegółowym badaniem objęto cztery umorzone należności¹⁶ na łączną kwotę 9,0 tys. zł i stwierdzono, że w tych sprawach postępowano zgodnie z przyjętymi procedurami oraz przepisami. W przypadku wszystkich spraw objętych badaniem przyczyną umorzenia należności był zgon dłużników. Umorzenia prawidłowo ujęte w księgach rachunkowych.

(akta kontroli str. 276-282, 353-381)

Należności rozłożone na raty w 2022 r. wynosiły 0,1 tys. zł i dotyczyły jednej sprawy (opłata za pobyt w jednostce Policji do wytrzeźwienia). Ustalono, że:

- postępowano zgodnie z regulacjami określonymi w Procedurze windykacji należności,
- zawarcie przez Komendanta Wojewódzkiego Policji ugody (wydanie decyzji) o rozłożeniu należności na raty, nastąpiło po uprzednim ustaleniu stanu faktycznego i wyjaśnieniu wszystkich okoliczności sprawy,
- należność została rozłożona na raty zgodnie z art. 64 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o finansach publicznych¹⁷, na wniosek zobowiązanego (trudna sytuacja finansowa dłużnika, orzeczenie o niepełnosprawności),
- należność prawidłowo ujęto w księgach rachunkowych.

W kontrolowanej jednostce nie wystąpiły przypadki odroczenia terminu spłaty należności.

(akta kontroli str. 284, 353-381)

Pięć największych kwotowo należności odpisanych w 2022 r. (11,3 tys. zł, tj. 7,5 % całości przedawnionych należności), które dotyczyły opłat za depozyt broni i wyrządzonych szkód (uszkodzeń mienia Policji). Podejmując decyzję o odpisaniu należności przedawnionych, ustalono stan faktyczny i wyjaśniono wszystkie okoliczności sprawy. Odpisanie należności było uzasadnione i wynikało:

- a) w trzech przypadkach dotyczących depozytu broni, z przedawnienia roszczeń (brak majątku dłużnika);
- b) w jednym przypadku z uznania w postępowaniu karnym sprawcę czynu za niepoczytalnego (w jednym przypadku) oraz w związku z tym na podstawie opinii prawnej uznano za bezzasadne występowanie z powództwem cywilnym;
- c) w jednym przypadku w wyniku oddalenia powództwa cywilnego Komendy w stosunku do sprawcy w wyniku m.in. zmiany kwalifikacji czynu w trakcie procesu karnego z przestępstwa na wykroczenie (w związku z nieuwzględnieniem wyceny wartości szkody przedłożonej przez Komendę, co wiązało się ze zmianą okresu przedawnienia z 10 do 3 lat). Wpływ na przedawnienie się roszczenia miało również nieprzekazanie niezwłocznie akt sprawy do Zespołu Prawnego Komendy przez byłego pracownika Wydziału Finansów w związku z czym złożone powództwo cywilne zostało oddalone z uwagi na przedawnienie roszczenia. Szerzej kwestię tę przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Odpisanie należności nastąpiło w sposób określony w art. 35 b ust. 3 i 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁸ oraz zgodnie z Procedurami windykacji należności.

(akta kontroli str. 382-386)

Na próbie pięciu najstarszych należności na łączną kwotę 14,5 tys. zł, tj. 0,4% należności pozostałych do zapłaty na 31 grudnia 2022 r. stwierdzono, że:

¹⁶ W tym dwa o najwyższej wartości na kwotę łączną 6,5 tys. zł.

¹⁷ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, ze zm.), dalej: „ufop”.

¹⁸ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości Dz.U. z 2023 r. poz. 120 ze zm. (dalej: „uor”).

- nie wystąpiły przesłanki do odpisania jako nieściągalnych czterech z pięciu badanych spraw, gdyż w stosunku do każdej z tych należności nie upłynął termin ich przedawnienia (każdorazowe wszczęcie egzekucji przerywało bieg przedawnienia);
- w jednym przypadku (dotyczącym uszkodzenia mienia) pomimo upływu terminu przedawnienia należności w dniu 25.06.2020 r. na kwotę 1,9 tys. zł należność do dnia 31.12.2022 r. nie została odpisana. Szerzej kwestię tę przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 300-322, 387-398)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W księgach rachunkowych Komendy w 2022 r. pozostawała jedna należność na kwotę 1,9 tys. zł z tytułu uszkodzenia mienia, pomimo jej przedawnienia w dniu 25.06.2020 r. Skutkowało to zawyżeniem stanu należności na koniec 2022 r., prezentowanego przez KWP w sprawozdaniach Rb-27 i Rb-N¹⁹. Zgodnie z art. 35b ust. 3 i 4 uor należności przedawnione zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizujące ich wartość, a jeżeli nie dokonano odpisów aktualizujących ich wartość lub dokonano odpisów w niepełnej wysokości, zalicza się je odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.

Z wyjaśnień Komendanta wynika m.in., że należność nie została odpisana z powodu niedopełnienia obowiązku przez byłego pracownika Wydziału Finansów zatrudnionego na stanowisku ds. windykacji należności, odpowiedzialnego za czynności windykacyjne. W bazie danych dłużników na dzień 30.06.2022 r. wskazano datę: „25.06.2026 r.”, co wprowadzało w błąd pozostałych pracowników realizujących czynności w zakresie windykacji. Z uwagi na ciągłą rotację na stanowisku ds. windykacji należności (stanowisko było obsadzone dwukrotnie, na chwilę obecną na stanowisku pozostaje wakat) oraz mając na uwadze ogólną ilość windykowanych należności nie było możliwości zweryfikowania błędu w zakresie terminu przedawnienia ww. roszczenia. Ze względu na ilość wakatów obecnie nie jest możliwe powierzenie przeprowadzenia analizy całej bazy danych pracownikom Wydziału Finansów.

Odpowiedzialnym za powyższe był pracownik ds. windykacji należności w Wydziale Finansów KWP, zatrudniony od 13.08.2013 r. do 31.07.2022 r.

(akta kontroli str. 108-121, 144-145, 161-163, 243-254, 300-322)

2. W przypadku jednej z badanych spraw dotyczącej zaległości z tytułu nieuprawnionego tankowania paliwa przez byłego funkcjonariusza Policji (dla zaległości na kwotę łączną 140,9 tys. zł.²⁰) wystąpiła zwłoka w udzieleniu odpowiedzi na wniosek dłużnika o płatność ratalną tj. dopiero po 285 dniach wezwano dłużnika do uzupełnienia wniosku a po 366 dniach (od wpływu wniosku) Komendant wydał pierwsze stanowisko w sprawie, zgadzając się na rozłożenie płatności na raty. W wyniku zwłoki w rozpatrywaniu wniosku, na którą wnioskodawca nie miał wpływu, powstały dodatkowe odsetki za ten okres w kwocie 8,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 61, 243-254, 286-299)

Z wyjaśnień Komendanta wynika m.in., że zwłoka w rozpatrywaniu wniosku dłużnika w ww. zakresie spowodowana była dużą ilością spraw windykacyjnych prowadzonych

¹⁹ Odpisanie (spisanie należności z ewidencji księgowej) nastąpiło dopiero w dniu 16.02.2023 r.

²⁰ Na dzień 31.12.2022 r.

przez byłego pracownika Wydziału Finansów na stanowisku ds. windykacji należności oraz brakami kadrowymi. Podjęto działania przy pomocy Zespołu Prawnego polegające na sprawdzeniu wszystkich dochodzonych należności pod kątem ich aktualnego stanu prawnego ze szczególnym zwróceniem uwagi na terminowość udzielanych odpowiedzi na wnioski dłużników.

W zakresie odsetek za okres za który dłużnik nie ponosi odpowiedzialności, przeprowadzone zostanie postępowanie wyjaśniające i w przypadku ustalenia osób odpowiedzialnych należność zostanie przypisana do zwrotu lub, w przypadku nieustalenia osób odpowiedzialnych, zostanie odpisana.

Odpowiedzialnym za powyższe był, organizujący prace w jednostce, Komendant KWP.

(akta kontroli str. 402-411, 297-298)

3. W przypadku jednej z badanych należności umorzonych i odpisanych na kwotę 1,3 tys. zł (wraz z odsetkami), wpływ na przedawnienie się roszczenia miało m.in. postępowanie niezgodne z § 15 ust 1 pkt 3 Decyzji Komendanta nr 279/2017 z dnia 31 października 2017 r. tj. przekazanie z opóźnieniem akt sprawy przez pracownika Wydziału Finansowego do Zespołu Prawnego celem wniesienia powództwa cywilnego. W trakcie procesu karnego nastąpiła zmiana kwalifikacji czynu z przestępstwa na wykroczenie (co wiązało się ze zmianą okresu przedawnienia z 10 do 3 lat i zmianą terminu przedawnienia roszczeń z 22.08.2026 r. na 22.08.2019 r.) a akta sprawy przekazano do Zespołu prawnego dopiero w dniu 9.12.2019 r. tj. po 370 dniach od wpływu nieprawomocnego wyroku w tej sprawie, z którego wynikało że kwalifikacja czynu została zmieniona. Ponadto w ramach postępowania karnego nie wniesiono powództwa adhezyjnego zabezpieczającego roszczenia Komendy, a co za tym idzie naprawienia szkody można było dochodzić jedynie na drodze powództwa cywilnego. W wyniku zaistniałych okoliczności złożone po upływie terminu przedawnienia powództwo cywilne wobec dłużnika (jak również apelacja) zostało oddalone.

(akta kontroli str. 243-254, 382-386)

Komendant wyjaśnił, że roszczenie powstało w związku z uszkodzeniem mienia Policji (o wartości 1 095,13 zł), dla której termin przedawnienia wynosił 10-lat od dnia jej wyrządzenia co potwierdzone zostało prowadzeniem wobec dłużnika dochodzenia z art. 288 § 1 k.k.²¹ (umyślne uszkodzenie mienia). Wartość przedmiotowej szkody ustalono w oparciu o kosztorys inwestorski sporządzony przez inspektora nadzoru robót budowlanych Wydziału GMT Komendy opracowany w sierpniu 2016 r. W trakcie procesu karnego, Sąd zweryfikował wartość szkody do kwoty 525,00 zł i zmienił kwalifikację czynu z przestępstwa na wykroczenie. Nieprawomocny wyrok karny zawierający ww. informację wpłynął do Komendy w dniu 04.12.2018 r. a Radca prawny Komendy, po przekazaniu w dniu 09.12.2019 r. akt sprawy do Zespołu Prawnego, wniósł powództwo cywilne wobec dłużnika przyjmując wartość roszczenia głównego w pierwotnej wartości, następnie po otrzymaniu wyroku I instancji oddalającego powództwo cywilne (z uwagi na przedawnienie roszczeń), wniósł od wyroku apelację. Po otrzymaniu w dniu 01.06.2022 r. prawomocnych wyroków I i II instancji dotyczących ww. należności przeanalizowano ponownie akta postępowania wyjaśniającego pod kątem ustalenia odpowiedzialności za doprowadzenie do przedawnienia roszczeń pracowników Wydziału Finansów i ustalono, że pracownik ww. wydziału, nie przekazał akt sprawy do Zespołu Prawnego celem wniesienia powództwa cywilnego. W momencie otrzymania nieprawomocnego odpisu przeoczył on, że czyn dłużnika zakwalifikowano jako wykroczenie dla którego obowiązuje 3-letni okres przedawnienia roszczeń. Czynności tej nie wykonali również kolejni pracownicy

²¹ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (dz. U. z 2022 r. poz. 1138, ze zm.).

zatrudnieni na ww. stanowisku a akta przekazano po upływie 3-letniego okresu przedawnienia wskazanego dla wykroczeń. W stosunku do pracowników, którzy nie przekazali do Zespołu Prawnego akt sprawy nie podjęto żadnych czynności, ponieważ uchybienia dotyczą osób, które nie są już pracownikami Komendy a w 2021 r. upłynął 3-letni termin dochodzenia ewentualnych roszczeń od pracowników. Ponadto uchybienia zostały ujawnione dopiero w roku 2022 r., w momencie otrzymania przez Wydział Finansów prawomocnego wyroku Sądu. Z uwagi na nieobsadzone stanowisko ds. windykacji Komendant nie miał możliwości podjąć działań zaradczych w ww. sprawie. Analiza i bieżąca weryfikacja terminów przedawnień leży w gestii pracownika ds. windykacji i wynika to z zakresu obowiązków na tym stanowisku.

Odpowiedzialnymi za powyższe byli kolejni trzej pracownicy²² zatrudnieni w Wydziale Finansów KWP na stanowisku ds. windykacji należności.

(akta kontroli str. 108-118)

OCENA CZĄSTKOWA

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli w badanych przypadkach należności były ustalone w wysokościach określonych w przepisach prawa, decyzjach, umowach lub innych dokumentach określających ich wysokość. Ulgi w spłacie należności udzielane były zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych, jednakże w objętych kontrolą należnościach wystąpił przypadek zwłoki w udzieleniu odpowiedzi na wniosek dłużnika o płatność ratalną, a w jednym przypadku wpływ na przedawnienie się roszczenia miało m.in. postępowanie niezgodne z wprowadzonymi Procedurami windykacji należności. Stwierdzono również przypadek nieodpisania należności pomimo upływu okresu ich przedawnienia.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

2. Wydatki

2.1. Wydatki budżetu państwa

Zaplanowane w ustawie budżetowej na 2022 r. wydatki Komendy wyniosły 580 102,0 tys. zł. W trakcie roku budżetowego do planu finansowego Komendy wprowadzono zmiany, które zwiększyły budżet wydatków per saldo o 106 056,1 tys. zł (18,3%), tj. do 686 158,1 tys. zł, z tego o 27 503,6 tys. zł środkami przeniesionymi z rezerw celowych i z rezerwy ogólnej budżetu państwa i o 78 552,5 tys. zł z innych środków dysponenta części 42. Wykonanie wydatków budżetu państwa ogółem wyniosło 685 903,5 tys. zł, tj. 99,9% planu.

(akta kontroli str. 146-152, 438-447, 485-528)

W 2022 r. przeniesienia środków z rezerw celowych i rezerwy ogólnej zostały dokonane na podstawie 21 decyzji Ministra Finansów²³, przy czym zwiększenia z czterech pozycji rezerw celowych wyniosły 27 063,6 tys. zł, a z rezerwy ogólnej 440,0 tys. zł. Środki pochodzące z rezerwy ogólnej wykorzystano w całości, a środki z rezerw celowych w 99,3% (26 886,1 tys. zł). Spośród zwiększeń środkami przeniesionymi z rezerw celowych największe kwoty dotyczyły:

- poz. 35 na sfinansowanie wypłaty świadczenia motywacyjnego funkcjonariuszom Policji (13 049,5 tys. zł);
- poz. 16 na uregulowanie zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa w zakresie rekompensaty pieniężnej za ponadnormatywny czas służby w I półroczu 2022 r. dla wszystkich uprawnionych funkcjonariuszy i za ponadnormatywny czas służby w II półroczu 2022 r. dla funkcjonariuszy odchodzących ze służby (6 549,0 tys. zł),

²² Zatrudnieni odpowiednio: od 01.08.2018 r. do 28.02.2019 r., od 13.08.2013 r. do 31.07.2022 r. oraz od 24.07.2019 r. do 31.10.2021 r. (przy czym na wskazanym stanowisku od 24.07.2019 r. do 31.12.2019 r.).

²³ Ilekroć w niniejszym wystąpieniu jest mowa o Ministrze Finansów należy przez to rozumieć ministra właściwego do spraw: budżetu, finansów publicznych i instytucji finansowych.

na uregulowanie zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa w tym równoważnika za brak lokalu, dopłat do wypoczynku i równoważników za przejazd funkcjonariuszy, zwrot kosztów dojazdu (1 429,0 tys. zł) oraz uregulowanie zobowiązań wymagalnych w zakresie art. 117 Ustawy o Policji oraz kwot przekazywanych do ZUS-u składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy²⁴ oraz odpraw i ekwiwalentów za urlop oraz nagród jubileuszowych funkcjonariuszy (3 755,3 tys. zł). Łącznie zwiększenia z ww. pozycji rezerwy wyniosły 11 733,3 tys. zł.

Przyznane z tych rezerw środki zostały wykorzystane w całości, za wyjątkiem pozycji 35 w ramach której wykorzystanie stanowiło 99,2% przyznaných środków.

(akta kontroli str. 522-528)

W 2022 r. nie wykorzystano przyznaných środków z rezerw celowych w łącznej wysokości 177,5 tys. zł, z tego 100,8 tys. zł z poz. 35 na sfinansowanie wypłaty świadczenia motywacyjnego funkcjonariuszom Policji, 66,9 tys. zł z poz. 56 na finansowanie wydatków dotyczących powołania i funkcjonowania Centralnego Biura Cyberprzestępczości oraz 9,7 tys. zł z poz. 8 na realizację projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE. Niepełne wykorzystanie było spowodowane mniejszymi wydatkami związanymi z absencją funkcjonariuszy w służbie (potrącenia zwolnień lekarskich), oszczędnościami wygenerowanymi w trakcie realizacji projektów oraz terminu przyznania rezerwy nr 56²⁵ przed utworzeniem Centralnego Biura Cyberprzestępczości. Niewykorzystane środki w całości zgłoszone zostały do blokad²⁶.

(akta kontroli str. 529-530)

Środki rezerwy ogólnej budżetu państwa²⁷ (440,0 tys. zł, wydatkowanej w 100%), na zakup sprzętu transportowego do realizacji działań związanych z zabezpieczeniem wschodniej granicy RP²⁸, zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem²⁹, a zwiększenie planu wydatków o tę kwotę wynikało z potrzeb Komendy.

(akta kontroli str. 531-537, 547)

Kontrolą przeniesienia i wykorzystania środków rezerw celowych objęto przeniesienie środków z rezerwy celowej poz. 16 na uregulowanie zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa w zakresie rekompensaty pieniężnej za ponadnormatywny czas służby w I półroczu 2022 r. dla wszystkich uprawnionych funkcjonariuszy i za ponadnormatywny czas służby w II półroczu 2022 r. dla funkcjonariuszy odchodzących ze służby w wysokości 6 549,0 tys. zł (24,2% środków przyznaných z rezerw celowych). Środki te wydatkowano w całości zgodnie z przeznaczeniem.

(akta kontroli str. 402-411, 537-548)

Projekt planu finansowego na 2022 r. został sporządzony w oparciu o przesłane przez jednostkę nadrzędną Komendę Główną Policji („KGP”) zasady projektowania budżetu na 2022 r. (580 102,0 tys. zł). Jak wynika z wyjaśnień Komendanta kwoty przyznaných limitów w 2022 r. zapewniały funkcjonowanie jednostki bez zakłóceń tylko w I kwartale, natomiast nie zapewniały długookresowej płynności finansowej. Sukcesywnie zgłaszano do KGP potrzeby nieznajdujące pokrycia w limicie przyznanym na 2022 r. z tego pierwszy wniosek już na etapie projektu (w lipcu

²⁴ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r. poz. 171, ze zm.).

²⁵ Środki przeznaczone dla Policji na finansowanie wydatków dotyczących powołania i funkcjonowania Centralnego Biura Cyberprzestępczości.

²⁶ W badanym okresie Decyzją Ministra Finansów w sprawie zmian w budżecie Państwa na rok 2022 z dnia 22.12.2022 r. nr MF/BP4.4143.16.6.2022.RC kwotę 1 066,1 tys. zł przeznaczono na wpłatę do Funduszu Przeciwdziałania Covid-19, które stanowiły zablokowane środki z pozycji rezerw 8, 35 i 56.

²⁷ Środki z rezerwy ogólnej (cz. 42, poz. 81).

²⁸ Rzeczypospolitej Polskiej.

²⁹ Dokonano zakupu samochodu specjalnego pomoc drogowa Iveco 70C18.

2021 r.) które oszacowano na kwotę 89 121,0 tys. zł. W lutym 2022 r. Komenda otrzymała środki w kwocie 44 314,0 tys. zł. na Fundusz Wsparcia Policji. Kwota ta wynikała z wpłaty dokonanej przez MSWiA na centralny FWP w dniu 30.12.2021 r. zgodnie z art. 56 ust. 2 ustawy z dnia 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021³⁰. Zgodnie z dyspozycją KGP została przeznaczona na wydatki bieżące związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem jednostki. W maju 2022 r. w odpowiedzi na pismo KGP przedstawiono potrzeby w zakresie wydatków pozapłacowych, koniecznych do prawidłowej realizacji zadań na które jednostka nie miała zabezpieczenia w posiadanym planie w wysokości 37 076,3 tys. zł (niezbędne minimum pozwalające na zamknięcie roku bez zobowiązań). We wrześniu 2022 r. zgodnie z poleceniem KGP przedstawiono potrzeby wyłącznie w zakresie koniecznych płatności (tj. bez podatku oraz ubezpieczeń zdrowotnych za grudzień) na łączną kwotę 27 611,4 tys. zł. W listopadzie 2022 r. informacje o potrzebach przekazywane były do KGP cyklicznie (np. 3,10 i 24 listopada), podobnie w miesiącu grudniu. Pomimo systematycznie wykazywanych potrzeb Komenda otrzymywała limity znacznie niższe od zgłaszanych, faktycznie tylko w wysokościach pozwalających na regulowanie zobowiązań wymagalnych.

(akta kontroli str. 402-437)

Działalność jednostki w 2022 r. była finansowana również z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19. Zgodnie z otrzymanymi od KGP wytycznymi finansowanie to odbywało się na zasadzie refundacji wydatków poniesionych uprzednio z budżetu państwa, w ramach części 42. Z rachunku pomocniczego funduszu nie dokonywano płatności bezpośrednio na rzecz kontrahentów. Wydatki zrefundowane z funduszu przeciwdziałania Covid-19 w KWP w 2022 r. wyniosły 1 353,4 tys. zł (0,2% wydatków KWP)³¹. W sprawozdaniu Rb-N za 2022 r. Komenda nie wykazała stanu środków z ww. Funduszu, gdyż otrzymane środki zostały w całości wydatkowane do 31 marca 2022 r.

(akta kontroli str. 549-554, 1041, 1110-1113)

Zrealizowane przez Komendę w 2022 r. wydatki wyniosły 685 903,5 tys. zł, co stanowiło 99,9% planu po zmianach. W porównaniu do roku 2021 nastąpił wzrost wydatków o 15 155,2 tys. zł (o 2,3%), przy czym decydujący wpływ na poziom tego wzrostu miały:

- zwiększone wydatki w § 4050 *Uposażenia żołnierzy zawodowych i nadterminowych oraz funkcjonariuszy* łącznie o 43 898,8 tys. zł (głównie w rozdziale 75405 Komendy powiatowe Policji o 34 863,5 tys. zł) oraz wzrostu § 4010 *Wynagrodzenie osobowe pracowników* o 4 312,9 tys. zł (głównie w rozdziale 75405 o 2 961,0 tys. zł) co wynikało z podwyżek dodatku służbowego za stopień³² a także podwyżek uposażenia w grupach zaszeregowania 2-5 oraz wzrostu wynagrodzeń pracowników cywilnych o 4,4%;
- zmniejszone wydatki w § 4060 *Inne należności żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy zaliczane do wynagrodzeń* łącznie o 16 563,2 tys. zł (głównie w rozdziale 75405 Komendy powiatowe Policji o 13 740,5 tys. zł) co wynikało z otrzymania w 2021 r. dodatkowego funduszu motywacyjnego³³ i wypłaty specjalnych dodatków motywacyjnych w grudniu 2021 r.

³⁰ Dz. U. z 2020 r. poz. 2400, ze zm.

³¹ Nie były objęte zakresem niniejszej kontroli.

³² Ze środków przyznanych w ramach budżetu Państwa oraz ze środków z Programu Modernizacji Policji.

³³ Utworzonego na podstawie ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz.U z 2021 r. poz. 1901). W 2021 r. fundusz na specjalne wydatki motywacyjne wyniósł 17 662,0 tys. zł a w 2022 r. 6 627,0 tys. zł.

- zmniejszone wydatki w § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia* łącznie o 9 890,9 tys. zł (głównie w rozdziale 75405 Komendy powiatowe Policji o 6 986,9 tys. zł.), które w badanym okresie w znacznej części (8 557,6 tys. zł) zostały zrealizowane z FWP. Ponadto w wyniku działań KGP przedłużono termin płatności faktur dla PKN Orlen na 2023 r.³⁴ na kwotę 4 414,0 tys. zł.
(akta kontroli str. 399-411, 438-444, 448-451)

Wydatki KWP kształtowały się następująco:

- a) wydatki bieżące wyniosły 662 319,8 tys. zł i stanowiły 96,5% wydatków ogółem i były wyższe niż w 2021 r. o 11 183,5 tys. zł (o 1,7%);
- b) świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 18 109,6 tys. zł (2,6% wydatków ogółem) i były wyższe niż w 2021 r. o 995,7 tys. zł (o 5,8%);
- c) wydatki majątkowe wyniosły 3 720,2 tys. zł (0,5% wydatków ogółem) i były wyższe niż w 2021 r. o 2 212,8 tys. zł (o 146,8%), co wynikało, z realizacji nowych inwestycji budowlanych (m.in. budowa nowego obiektu magazynowego, rozbudowa Komisariatu Policji Kolbudy, przebudowa Posterunku Policji Rowy, budowa Komisariatu Policji Gdańsk Osowa) oraz realizacji niezbędnych zakupów środków trwałych związanych z koniecznością np. rozbudowy oraz prawidłowego funkcjonowania sieci OST112³⁵ (m.in. radiolinia, klimatyzator, siłowniki), zabezpieczenia wschodniej granicy RP (sprzęt transportowy), zapewnienia prawidłowego funkcjonowania Laboratorium Kryminalistycznego Komendy w Gdańsku (np. szafa na materiały pirotechniczne i inne wysoko specjalistyczne urządzenia) oraz poprawy realizacji ustawowych zadań (np. zakup systemu transkrypcji audio na tekst VoiceLab);
- d) wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków z UE wyniosły 1 753,9 tys. zł (0,2% wydatków ogółem) i były wyższe o 1 163,2 tys. zł (tj. o 196,9%) niż w 2021 r. Główną przyczyną wzrostu tych wydatków, była realizacja projektu POWER ON³⁶ (649,8 tys. zł), którego celem była kompleksowa pomoc dla ofiar przestępstw oraz zwiększenie kompetencji funkcjonariuszy Policji w zakresie wsparcia osób będących ofiarami przestępstw oraz znaczący wzrost wydatków w projektach „LION Skuteczna Policja na straży interesów finansowych Unii Europejskiej” (499,1 tys. zł) oraz „PSWP Podnoszenie stopnia wykrywalności Pomorskiej Policji poprzez wsparcie techniczne” (452,5 tys. zł) realizowanych w ramach programu Hercules III 2014-2020, których główna realizacja przypadła na rok 2022.

(akta kontroli str. 402-411, 457)

Wynagrodzenia wg. sprawozdania Rb-70 wyniosły w 2022 r. 554 384,9 tys. zł, i były wyższe o 45 572,4 tys. zł niż w roku 2021 (o 8,9%). Wynikało to ze wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto z 6 165 zł do 6 614 zł (o 7,2%), przy czym wynagrodzenie osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń (status 01) wyniosło 4 571 zł (wzrost o 16%), członków korpusu służby cywilnej (status 03) – 5 175 zł (wzrost o 9%), a funkcjonariuszy (status 10), stanowiących większość zatrudnionych (82% przeciętnego zatrudnienia) – 6 991 zł (wzrost o 6%). Plan wynagrodzeń został zrealizowany w 100%. Przeciętne zatrudnienie w 2022 r. wyniosło 6 985 osób i było wyższe od zatrudnienia w 2021 r. o 108 osób, tj. o 1,5%. Wzrost zatrudnienia wystąpił w zakresie statusu 10 (funkcjonariusze) a w pozostałych był na zbliżonym poziomie jak w roku poprzednim.

³⁴ Nie opłaconych w 2022 r.

³⁵ Ogólnopolska Sieć Teleinformatyczna dla numeru 112.

³⁶ Dotyczący podniesienia kompetencji Policji w zakresie wsparcia ofiar przestępstw w ramach programu Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego Instrument na rzecz wsparcia finansowego współpracy policyjnej, zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz zarządzania kryzysowego.

Kwota wydatków poniesionych przez KWP w 2022 r. na wynagrodzenia osobowe³⁷ wyniosła 562 705,1 tys. zł i stanowiła 100% kwoty określonej w planie po zmianach. W porównaniu do 2021 r.³⁸, wydatki te wzrosły o 36 342,0 tys. zł (6,4%). Wzrost wydatków na wynagrodzenia wynikał głównie z przyznanych podwyżek w poszczególnych grupach, tj. dla:

- pracowników cywilnych (status 01 i 03) która wynikała z obowiązkowej podwyżki 4,4% z budżetu oraz z Programu Modernizacji Policji³⁹ w wyniku której zwiększono wynagrodzenia średnio o 548,42 zł (dla statusu 01) oraz o 496,56 zł (dla statusu nr 03);
- funkcjonariuszy Policji (status 10), która dotyczyła dodatku do uposażenia za stopień służbowy przyznaną na podstawie rozporządzenia MSWiA⁴⁰ w łącznej wysokości 625 zł miesięcznie (250 zł z budżetu oraz 375 zł z Programu Modernizacji Policji), podwyżek w grupach zaszeregowania 2-5 przyznanych na podstawie rozporządzenia MSWiA⁴¹ oraz wzrostu zatrudnienia w jednostkach powiatowych Policji o 88,9 osoby.

(akta kontroli str. 452-456, 555-557,)

Zwiększenie zatrudnienia w 2022 r. nie wiązało się z przyjęciem do realizacji nowych zadań, lecz wynikało z uzupełnienia stanu etatowego Komendy co wiązało się ze zmniejszeniem liczby wakatów z 337 na 31 grudnia 2021 r. do 216 na 31 grudnia 2022 r. Jednocześnie, jak wyjaśnił Komendant, wpływ na wzrost przeciętnego zatrudnienia miały również zakończone w roku sprawozdawczym urlopy (wychowawcze bądź bezpłatne) oraz przeniesienia policjantów z innych garnizonów.

(akta kontroli str. 562-573)

W sprawozdaniu Rb-70 za 2022 r. w dziale 754, rozdziale 75404 *Komendy wojewódzkie Policji*, w statusie zatrudniania 01, 03 i 10 oraz w rozdziale 75405 w statusie zatrudniania 03 i 10 wykazano wykonane wydatki na uposażenia (kol. 14) w wysokościach wyższych niż plan tych wydatków (kol. 12) tj. z naruszeniem § 17 ust 1 załącznika nr 35 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. *w sprawie sprawozdawczości budżetowej*⁴². Szerzej kwestię tę przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 402-411, 556-557)

Wynagrodzenia bezosobowe⁴³ w KWP wyniosły 925,6 tys. zł, tj. 100% planu po zmianach i w porównaniu do 2021 r. były niższe o 546,9 tys. zł (59,1%)⁴⁴.

Nie wystąpiły przypadki zawierania umów na wynajem personelu.

W 2022 r. w Komendzie pracę na podstawie umowy zlecenia wykonywało łącznie 27 osób, przy czym dwie wykonywały zadania podstawowe⁴⁵, 10 zadania pomocnicze⁴⁶

³⁷ § 4010, § 4020, § 4040, § 4050, § 4060, § 4070, § 4080.

³⁸ 526 362,2 tys. zł.

³⁹ Zgodnie z Ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o ustaleniu „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2022-2025” oraz o zmianie ustawy o Policji i niektórych innych ustaw, Dz.U. z 2021 r., poz. 2448.

⁴⁰ Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 lutego 2022 r., zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad otrzymywania i wysokości uposażenia zasadniczego policjantów, dodatków do uposażenia oraz ustalania wysługi lat, od której uzależniony jest wzrost uposażenia zasadniczego (Dz.U. poz. 336).

⁴¹ Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 marca 2022 r., zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad otrzymywania i wysokości uposażenia zasadniczego policjantów, dodatków do uposażenia oraz ustalania wysługi lat, od której uzależniony jest wzrost uposażenia zasadniczego (Dz.U. poz. 580).

⁴² Dz. U. z 2022 r. poz. 144.

⁴³ § 4170.

⁴⁴ 1 472,5 tys. zł.

⁴⁵ W zakresie specjalisty ds. BHP z uwagi na brak kandydatów na ww. stanowisko i miały charakter tymczasowy.

⁴⁶ W tym m.in. usług kancelaryjno-biurowych (w związku z urlopami macierzyńskimi i wychowawczymi), administrowaniem systemów teleinformatycznych sieci teleinformatycznych i sprawdzaniem dokumentów pod

a 15 inne zadania (w tym związane z zapewnieniem ogrzewania pomieszczeń oraz sprzątnięcia). Wydatki z tego tytułu wyniosły łącznie 149,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 438-444, 558-561, 562-573)

Wydatki majątkowe zrealizowano na poziomie 3 720,2 tys. zł (99,9% planu po zmianach) w tym wydatki inwestycyjne na kwotę 2 178,1 tys. zł (100% planu po zmianach) i wydatki na zakupy inwestycyjne 1 542,1 tys. zł (99,7% planu po zmianach). W pierwotnym planie wydatków majątkowych na 2022 r. (2 835 tys. zł) było ujętych dziewięć zadań, które dotyczyły: jednego zadania⁴⁷ w ramach wydatków inwestycyjnych (2 600 tys. zł) oraz ośmiu zadań⁴⁸ w ramach zakupów inwestycyjnych (235,0 tys. zł). W ciągu roku zwiększono plan wydatków majątkowych w związku z wprowadzeniem piętnastu nowych zadań o wartości 3 068,0 tys. zł na które składało się pięć zadań⁴⁹ w ramach wydatków inwestycyjnych na łączną kwotę 1 756,2 tys. zł oraz dziesięć zadań⁵⁰ w ramach zakupów inwestycyjnych na łączną kwotę 1 311,8 tys. zł. Ponadto dokonano zmniejszenia planu zadania realizowanego w ramach wydatków inwestycyjnych pn. Komisariat Policji Cedry Wielkie - budowa nowej siedziby - Etap II o 2 178,1 tys. zł. W efekcie końcowym wydatki majątkowe zwiększyły się per saldo o 889,9 tys. zł, a plan na 31.12.2022 r. wyniósł 3 724,9 tys. zł z tego: na wydatki inwestycyjne 2 178,1 tys. zł oraz na wydatki na zakupy inwestycyjne 1 546,8 tys. zł. Do realizacji na 2023 rok przeniesiono łącznie 4 zadania o wartości łącznej 3 426,0 tys. zł (dotyczące kontynuacji zadań inwestycyjnych w budynkach komend) a dwa zadania⁵¹ zaplanowane zostały do realizacji w 2024 r. Zmiany w planie wydatków majątkowych następowały każdorazowo po uprzednim uzyskaniu zgody dysponenta części⁵². Zmiany były celowe. W ramach poniesionych wydatków majątkowych m.in. podjęto działania remontowe i dostosowawcze obiektów należących do KWP, uzyskano niezbędny sprzęt, wyposażenie oraz oprogramowanie umożliwiające prawidłową realizację ustawowych zadań.

(akta kontroli str. 574-594)

Zobowiązania na koniec 2022 r. wyniosły 64 296,1 tys. zł, z tego 43 728,6 tys. zł stanowiły zobowiązania z tytułu wynagrodzeń, 4 064,9 tys. zł z tytułu pozostałych rozrachunków publicznoprawnych, 12 669,3 tys. zł zobowiązania wobec dostawców, 2 553,2 tys. zł z tytułu rozrachunków z budżetami, a 1 280,1 tys. zł pozostałe rozrachunki z pracownikami. Zobowiązania wynikające z dokumentów otrzymanych w styczniu 2023 r. a dotyczących roku ubiegłego stanowiły 73,9% zobowiązań ogółem i wyniosły łącznie 47 535,5 tys. zł a pozostałe zobowiązania w kwocie łącznej 16 760,5 tys. zł nie mogły zostać uregulowane z powodu braku zabezpieczenia w planie finansowym (w tym głównie z tytułu zobowiązań wobec dostawców – 9 442,8 tys. zł⁵³). W porównaniu do stanu zobowiązań na koniec 2021 r. uległy one

względem formalno-rachunkowym (osoby te zostały w późniejszym terminie zatrudnione na umowę o pracę) oraz pomocy przy archiwizowaniu dokumentów o charakterze tymczasowym.

⁴⁷ Pn. Komisariat Policji Cedry Wielkie - budowa nowej siedziby (etap II).

⁴⁸ Pn. kamera termowizyjna Lahoux, Szafa ma materiały pirotechniczne z odpornością ogniową, pojemnik do przechowywania i transportu materiałów wybuchowych i biologicznie lub chemicznie czynnych, wyciąg balistyczny, szafa ogniotrwała, stacjonarne urządzenie do badania zawartości alkoholu, siłownia telekomunikacyjna oraz urządzenie wielofunkcyjne do systemu MyQ.

⁴⁹ Obejmujące m.in.: przebudowę lub rozbudowę obiektów do funkcji służbowej Policji (4 zadania dotyczące KWP w Gdańsku, KMP w Gdańsku, posterunku Policji w Rowach oraz Komisariat Policji w Kolbudach) oraz budowę nowej siedziby Komisariatu Policji Gdańsk-Osowa.

⁵⁰ Obejmujące m.in. zakupy: baterii do akumulatorów w siłowniach POL300 w węzłach sieci OST112 (500,2 tys. zł), pojazdu specjalistycznego pomocy drogowej IVECO (459,0 tys. zł), systemu transakcji audi na tekst (110,8 tys. zł), przenośne urządzenie do szybkiej i automatycznej identyfikacji substancji (63,3 tys. zł), siłownia telekomunikacyjna w KP Gdynia Śródmieście (53,7 tys. zł).

⁵¹ Dot. rozbudowy Komendy Policji w Kolbudach oraz budowy Komendy Policji Gdańsk-Osowa.

⁵² Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji lub Ministra Finansów/Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej.

⁵³ W tym m.in.: 6 273,0 tys. zł stanowiły zobowiązania dotyczące paliwa, 675,0 tys. zł energii elektrycznej, 217,9 tys. zł usług pocztowych i 334,1 tys. zł części samochodowych.

zwiększeniu o 17 967,7 tys. zł (o 27,9%), co jak wyjaśniła Główna księgową wynikało z niewystarczającego planu finansowego Komendy. Środki finansowe, które jednostka otrzymała od dysponenta wyższego stopnia nie pozwalały na pokrycie wszystkich zobowiązań wymagalnych i koniecznym było dokonanie zmian własnych. W związku z powyższym kierownik jednostki podjął decyzję o przeniesieniu wszelkich oszczędności z § 4050 *uposażenia żołnierzy zawodowych oraz funkcjonariuszy* (w tym również środków pierwotnie zaplanowanych na ubezpieczenie zdrowotne oraz zaliczkę na podatek dochodowy których termin płatności przypada na styczeń 2023 r.), na wydatki rzeczowe. Dokonane zmiany w planie wystarczyły jedynie na zapłatę zobowiązań wymagalnych. Środki były również niewystarczające na pokrycie zobowiązań, które wpłynęły w grudniu ale ich wymagalność przypadała na styczeń 2023 r. W efekcie z uwagi na niewystarczający plan finansowy nie opłacono zobowiązań głównie w zakresie: świadczeń (653,6 tys. zł), zobowiązań z tytułu podatku i składek ZUS (6 419,6 tys. zł), wynagrodzeń bezosobowych i równoważników (469,9 tys. zł) oraz wydatków rzeczowych (9 217,5 tys. zł).

Zobowiązania wykazane w sprawozdaniu Rb-28 były zgodne z ewidencją księgową jednostki. Na koniec 2022 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne. Nie wystąpiły również przypadki niewykazywania zobowiązań wymagalnych w ciągu roku i jednoczesnego wykazania na koniec roku wydatków lub zobowiązań z tytułu odsetek za nieterminowe regulowanie zobowiązań.

(akta kontroli str. 146-152, 595-614)

W trakcie roku budżetowego zobowiązania wymagalne wystąpiły odpowiednio na koniec: września, października i listopada i dotyczyły:

- a) na koniec września wyniosły łącznie 1 316,5 tys. zł i dotyczyły: § 4180 (równoważniki pieniężne i ekwiwalenty dla funkcjonariuszy) w kwocie 521,8 tys. zł oraz §3070 (wydatki osobowe niezaliczone do uposażeń wypłacane funkcjonariuszom) w kwocie 794,6 tys. zł;
- b) na koniec października łącznie 538,1 tys. zł i dotyczyły w całości § 4210 (zakup materiałów – paliwo);
- c) na koniec listopada łącznie 4 578,1 tys. zł w tym głównie w § 4210 (materiały łączności i informatyki, części zamiennie do pojazdów, opał, materiały kancelaryjno-biurowe) w kwocie 3 660,4 tys. zł, i § 4300 (badanie zatrzymanych, holowanie pojazdów, opłaty pocztowe, usługi komunalne) w kwocie 236,0 tys. zł oraz 4180 (należności dla odchodzących funkcjonariuszy oraz odszkodowania i nagrody jubileuszowe) w kwocie 222,6 tys. zł.

Komendant wyjaśnił, że główną przyczyną powstania zobowiązań wymagalnych jest przyznany limit na wydatki w roku 2022 niezabezpieczający podstawowych potrzeb jednostki. Komenda podejmowała wszelkie możliwe działania w celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie podstawowej działalności. Począwszy od otrzymania projektu planu na rok 2022 sukcesywnie (maj, wrzesień, listopad, grudzień) występowano do KGP zgłaszając potrzeby pozwalające utrzymać płynność finansową a tym samym uniknąć powstania zobowiązań wymagalnych. W związku uruchamianiem przez KGP środków w niewystarczających wielkościach przeniesiono wszystkie oszczędności z § 4050 (10 152,3 tys. zł) co w połączeniu z uzyskanymi rezerwami celowymi z poz. 16 (11 733,4 tys. zł.) oraz zwiększeniami z KGP (6 597,2 tys. zł otrzymanego z KGP w dniu 19.12.2022 r. z oszczędności z „Programu modernizacji Policji”) pozwoliło zamknąć rok 2022 bez zobowiązań wymagalnych. Ponadto Komenda podejmowała szereg działań ograniczających powstanie zobowiązań (np. ograniczono do minimum zakup środków czystości, materiałów biurowych, części zamiennych do samochodów, opału na sezon grzewczy itd.) oraz

występowano do kontrahentów o przedłużenie terminów płatności na styczeń 2023 r. i nie naliczanie odsetek.

(akta kontroli str. 402-411, 599-687)

W 2022 r. na koncie 751-01 *Odsetki za zwłokę od zobowiązań* zaewidencjonowano kwotę 1,5 tys. zł. Zapłacone odsetki dotyczyły sześciu wyroków sądowych⁵⁴.

Komendant wyjaśnił, że w 2022 r. nie wystąpiły przypadki opłacania odsetek od zobowiązań wymagalnych, gdyż m.in.: podjęto działania w celu przedłużenia terminu płatności wszystkich faktur za paliwo do stycznia 2023 r. (w wyniku działań KGP), a noty odsetkowe od kontrahentów (z tytułu opóźnionych płatności) wpłynęły w 2023 r.

Do dnia 9.03.2023 r. KWP otrzymała łącznie 41 not odsetkowych od kontrahentów dotyczących naliczonych odsetek za nieterminowe płatności faktur za 2022 r. na kwotę łączną 9,5 tys. zł⁵⁵.

(akta kontroli str. 399-437, 688- 704)

W planie wydatków niewygasających z upływem roku 2021⁵⁶ były ujęte wydatki majątkowe w łącznej kwocie 292,5 tys. zł (100% planu) i zostały wykazane w sprawozdaniu Rb-28NW z *wykonania planu wydatków budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.* Środki były wydatkowane w założonym terminie (do 30 listopada 2022 r.) i zgodnie z przeznaczeniem. Wydatki zrealizowane w rozdziale 75404 wyniosły 160,2 tys. zł, a w rozdziale 75405 132,3 tys. zł. Ze środków tych zrealizowano dwa zadania inwestycyjne, tj. Przebudowa stołówki część I – modernizacja jadalni do funkcji Sali dydaktycznej w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Gdańsku oraz zakup pojazdu m-ki BMW RD Video w wersji nieoznakowanej. Ewidencja środków niewygasających z upływem 2021 roku, przeniesionych do wydatkowania w 2022 r. prowadzona była zgodnie z § 9 *Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetu państwa*, stanowiącej załącznik nr 35 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. *w sprawie sprawozdawczości budżetowej*⁵⁷.

W 2022 r. w Komendzie nie wystąpiły wydatki, które nie wygasają z upływem roku budżetowego.

(akta kontroli str. 164, 705-720)

Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków KWP w łącznej wysokości 7 738,0 tys. zł, tj. 1,1 % wydatków ogółem. Doboru próby wydatków dokonano na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów i dowodów księgowych odpowiadających pozapłacowemu wydatkom budżetowym oraz w sposób celowy. Próba wylosowana metodą monetarną⁵⁸ objęła 47 dowodów księgowych potwierdzających wydatki w łącznej wysokości 7 541,9 tys. zł⁵⁹, w tym wydatki majątkowe w wysokości 2 229,8 tys. zł⁶⁰ (sześć dowodów księgowych). Próba wydatków dobranych w sposób celowy wyniosła 196,1 tys. zł (dwa dowody księgowe

⁵⁴ Z tego trzech w rozdziale 75404 (odsetki w wysokości 0,2 tys. zł) oraz trzech w rozdziale 75405 (odsetki w wysokości 1,3 tys. zł).

⁵⁵ W tym dotyczących energii elektrycznej (łącznie 5,0 tys. zł), paliwa i oleju napędowego (2,7 tys. zł), usług pocztowych (1,2 tys. zł), energii cieplnej (0,4 tys. zł) oraz dostarczanie wody, odprowadzanie ścieków i części zamiennych do pojazdów (0,2 tys. zł).

⁵⁶ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2021 nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. poz. 2407).

⁵⁷ Dz. U. z 2022 r. poz.144, ze zm.

⁵⁸ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

⁵⁹ Z tego 5 138,5 tys. zł stanowiły wylosowane wydatki które zostały powiększone o 2 403,4 tys. zł tj. do pełnych wartości faktur.

⁶⁰ Z tego 2 045,9 tys. zł stanowiły wylosowane wydatki które zostały powiększone o 183,9 tys. zł. tj. do pełnych wartości faktur.

dotyczące wydatków majątkowych). Skontrolowane wydatki zostały rzetelnie skalkulowane oraz zrealizowane do wysokości kwot ujętych w planie finansowym jednostki. Realizacja wydatków, poza stwierdzonymi przypadkami trzech nieterminowych zapłat, była zgodna z zasadami gospodarowania środkami publicznymi, określonymi w art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych. Wydatki zostały poniesione w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów. Wydatki majątkowe zostały poniesione legalnie, gospodarnie i celowo. Do faktur zakupu załączono dowody wskazujące na zrealizowanie zadania (np. protokoły odbioru), a w przypadku zakupów inwestycyjnych potwierdzenie ujęcia w ewidencji środków trwałych na podstawie prawidłowych dokumentów OT. Na fakturach zamieszczone były m.in. opisy z podpisami osób potwierdzających realizację wydatku zgodnie z planem finansowym, zamówieniem (umową), sprawdzenie pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz wskazanie sposobu ujęcia w księgach rachunkowych Komendy.

W przypadku jednego z badanych wydatków ustalono, że zobowiązanie zaciągnięto pomimo braku zabezpieczenia środków w planie finansowym Komendy, tj. z przekroczeniem upoważnienia zawartego w art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Szerzej kwestię tę przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 833-854)

W objętej kontrolą próbie wydatków wystąpiły pojedyncze przypadki nieterminowych płatności, nie skutkujące jednak zapłatą odsetek za zwłokę w 2022 r. opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 108-118, 105-143, 595-598, 851-854)

Uzyskane efekty rzeczowe w zakresie zbadanych wydatków obejmowały m.in. prace budowlane i remontowe, dostawę, wymianę i montaż baterii w siłowniach telekomunikacyjnych, zakup urządzeń, remont instalacji centralnego ogrzewania w budynkach zlokalizowanych na terenie komisariatu Policji w Miastku oraz zakup środków ochronnych przed skutkami pandemii Covid-19.

(akta kontroli str. 851-854)

W 2022 r. w Komendzie prowadzono 80 postępowań o udzielenie zamówień publicznych z zastosowaniem przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych⁶¹ (na podstawie: art. 132 - w trybie przetargu nieograniczonego, art. 275 pkt 1 - w trybie podstawowym bez przeprowadzenia negocjacji, art. 305 pkt 2 - w trybie zamówienia z wolnej ręki), z czego rozstrzygnięto 59 postępowań. W okresie objętym kontrolą udzielono 57 zamówień, w tym w siedmiu przypadkach zrealizowano zamówienia tylko w ich wybranych częściach, natomiast udzielenie dwóch zamówień nastąpiło w 2023 r. Łączna kwota udzielonych w 2022 r. zamówień publicznych wyniosła 89 982,8 tys. zł netto (108 586,7 tys. zł brutto). Spośród pozostałych postępowań 20 zamówień unieważniono, a jedno postępowanie zostało anulowane.

W 2022 r. w Komendzie udzielono 226 zamówień publicznych podlegających rejestracji⁶² o wartości niższej niż 130,0 tys. zł⁶³, a dwa zamówienia z tego zakresu

⁶¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 ze zm. (dalej: *Pzp*).

⁶² W okresie od 1 stycznia do 17 sierpnia 2022 r.: zamówienia publiczne o wartości powyżej 5 tys. zł rejestrowane przez komórki Komendy, a o wartości od 10 tys. zł do 130,0 tys. zł dodatkowo w Sekcji Zamówień Publicznych Komendy; w okresie od 18 sierpnia 2022 r. i nadal: wszystkie zamówienia publiczne rejestrowane przez komórki Komendy, a o wartości od 10 tys. zł do 130,0 tys. zł dodatkowo w Sekcji Zamówień Publicznych Komendy.

⁶³ Art. 2 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy.

zostały anulowane. Łączna wartość zamówień udzielonych z wyłączeniem procedur ww. ustawy wyniosła 10 651,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 1865-2116)

Badanie dobranej celowo postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, do którego nie zastosowano przepisów Pzp z uwagi na wartość zamówienia, nieprzekraczającą kwoty 130,0 tys. zł (bez VAT), a także w kwocie nie niższej niż 50,0 tys. zł, na które w 2022 r. wydano 125,7 tys. zł wykazało, że:

- postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na usługę w zakresie wykonania pomiarów i badań eksploatacyjnych instalacji elektrycznych w obiektach służbowych Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku przeprowadzono zgodnie z wewnętrznymi regulacjami dotyczącymi udzielania zamówień publicznych⁶⁴,
- stosowano zasadę zachowania uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców⁶⁵,
- realizacja zamówień (pod kątem przedmiotu zamówienia, terminu realizacji i wysokości wynagrodzenia wykonawcy) była zgodna z treścią zawartych umów,
- poniesione z tytułu realizacji zamówień wydatki były celowe i gospodarne oraz służyły realizacji zadań Komendy.

(akta kontroli str. 2117-2185)

Ponadto wywiązano się z obowiązku publikacji w Biuletynie Zamówień Publicznych oraz na stronie internetowej planu postępowania o udzielenie zamówień w 2022 r. wraz z aktualizacjami.

Roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach w 2022 r. przekazano Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych 20 lutego 2023 r., tj. w terminie, o którym mowa w art. 82 ust. 2 Pzp (do dnia 1 marca każdego roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie).

(akta kontroli str. 2186-2217)

KWP w 2022 r. nie realizowała wydatków budżetu środków europejskich.

(akta kontroli str. 157, 1039)

2.2. Koszty energii elektrycznej

W latach 2021 – 2022 w Komendzie poniesiono wydatki na energię elektryczną (sprzedaż i dystrybucja) w łącznej wysokości 11 884,6 tys. zł z tego w 2021 r. 4 642,0 tys. zł a w 2022 r. 7 242,6 tys. zł. KWP w Gdańsku nie prowadziło odrębnej ewidencji opłat za energię elektryczną z rozbiem na sprzedaż i dystrybucję.

⁶⁴ *Regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty 130 000 złotych*, wprowadzony do użytku służbowego decyzją nr 391/2021 Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gdańsku z 30 grudnia 2021 r., obowiązujący w okresie od 1 stycznia do 17 sierpnia 2022 r. Następnie obowiązywały: w okresie od 18 sierpnia do 1 września 2022 r. – *Regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty 130 000 złotych*, wprowadzony do użytku służbowego decyzją nr 255/2022 Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gdańsku z 18 sierpnia 2022 r. oraz w okresie od 2 września 2022 r. i nadal – *Regulamin udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty 130 000 złotych*, wprowadzony do użytku służbowego decyzją nr 266/2022 Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gdańsku z 2 września 2022 r. W zakresie zamówień publicznych o wartości powyżej 130,0 tys. zł, w okresie objętym kontrolą w celu zapewnienia właściwego współdziałania komórek organizacyjnych Komendy w procesie udzielania zamówień publicznych obowiązywały *Wytyczne dotyczące obiegu dokumentów udzielania zamówień publicznych w KWP w Gdańsku*, wprowadzone do użytku służbowego decyzją nr 390/2021 Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gdańsku z 30 grudnia 2021 r.

⁶⁵ Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego zostało podzielone na pięć zadań, odpowiadających podziałowi terytorium właściwości jednostki kontrolowanej na pięć obszarów, na terenie których realizacja przedmiotu zamówienia obejmowała wybrane obiekty. W przypadku każdego zadania zaproszono czterech potencjalnych wykonawców, a w odpowiedzi otrzymano trzy oferty spełniające kryteria wyboru. Kierując się wyborem najkorzystniejszej oferty, wybrano do każdego zadania wykonawcę oferującego najniższą cenę. W wyniku powyższego wyboru zawarto umowy z trzema wykonawcami, odpowiednio do realizacji zadań nr: 1 i 3, 2 i 5 oraz 4.

Jak wyjaśnił Komendant, powodem wzrostu kosztów ogólnych w ww. zakresie była znaczna podwyżka opłat za 1kWh w 2022 r. (stawka ta dla 2021 r. wynosiła 0,3549 netto a dla 2022 r. 0,8677 netto).

(akta kontroli str. 65-79)

W badanym okresie, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej⁶⁶, KWP podjęła następujące działania:

- Z-ca Komendanta w grudniu 2022 r. w trakcie dwóch codziennych wideokonferencji z udziałem Komendantów Miejskich i Powiatowych oraz kadry kierowniczej przekazał ogólną informację na temat zapisów ustawy oraz wdrożenia rozwiązań oszczędnościowych jak również 7 i 23.12.2022 r. przesłał pisemną informację do wszystkich podległych jednostek i komórek organizacyjnych, z poleceniem wprowadzenia zasad ekonomicznego korzystania z urządzeń elektrycznych przez podległych funkcjonariuszy i pracowników cywilnych;
- w grudniu 2022 r. wykonano modernizację oświetlenia na terenie hali sportowej Wydziału Kadr Szkolenia KWP, która polegała na wymianie oświetlenia sodowego – 60 lamp na oświetlenie typu LED – 20 lamp⁶⁷, co jak wskazał Komendant doprowadzi do realnego zmniejszenia zużycia energii elektrycznej w ww. obiekcie. Ponadto w ww. miesiącu zlecono również i zrealizowano przy pomocy firmy zewnętrznej wykonanie projektu instalacji oświetlenia ciągów komunikacyjnych w jednym z budynków KWP⁶⁸, który zakłada wymianę przestarzałych elementów oświetlenia na nowe w oparciu o ergonomiczne oświetlenie typu LED;
- Z-ca Komendanta KWP w styczniu 2023 r. skierował pismo do Komendantów Miejskich i Powiatowych z poleceniem dokonania przeglądu wszystkich punktów świetlnych w podległych jednostkach pod kątem ewentualnej wymiany na nowoczesne oświetlenie typu LED. Po zebraniu wszystkich danych planowane jest przeprowadzenie analizy oraz dokonanie wyceny kosztów ewentualnej wymiany opraw i oświetlenia na punkty świetlne typu LED. Jednocześnie realizowane są zapotrzebowania związane z wymianą samych żarówek starego typu w punktach świetlnych na żarówki typu LED.

(akta kontroli str. 65-79)

W zakresie analizowania kosztów ponoszonych na poszczególne opłaty za dystrybucję energii elektrycznej, Komendant wyjaśnił, że w 2020 r. (w wyniku przeprowadzonej analizy pod kątem zapotrzebowania na moc zamówioną⁶⁹) przesłano łącznie 34 wnioski o dokonanie zmian w umowach zawartych z Energa-Obrót S.A. (w zakresie korekty mocy umownej). Jednocześnie z uwagi na brak możliwości przeprowadzenia pełnej analizy w/w czynników siłami własnymi wyłoniono w 2021 roku firmę zewnętrzną, której zlecono przeprowadzenie niezbędnego audytu w tym zakresie⁷⁰. Opracowanie (uzyskane w czerwcu 2021 r.) obejmowało m.in. analizę zapotrzebowania punktów poboru w okresie rocznym, z rozbiciem na poszczególne miesiące oraz rekomendacje dotyczące optymalizacji kosztów energii elektrycznej (na podstawie cennika operatora na rok 2021). Wskazane w opracowaniu oszczędności roczne po wdrożeniu zaleceń oszacowane zostały na kwotę łączną 1 333,7 tys. zł, z tego: 486,9 tys. zł wynikało z doboru najkorzystniejszych taryf, 226,0

⁶⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 269, ze zm.

⁶⁷ Koszt wykonanych prac wyniósł 45,0 tys. zł.

⁶⁸ Tj.: w Gdańsku przy ul. Biskupiej 23.

⁶⁹ Po analizie wniosków zawartych w Wystąpieniu pokontrolnym LGD.410.022.04.20 19. dot. kontroli P/19/083 Optymalizacja kosztów energii elektrycznej w jednostkach sektora finansów publicznych.

⁷⁰ Koszt audytu wyniósł 8,1 tys. zł.

tys. zł z korekt mocy umownych, 426,3 tys. zł z doboru najkorzystniejszej taryfy wraz z korektą mocy a 194,5 tys. zł z kompensacji mocy biernej dla obiektów o mocy przyłączeniowej powyżej 40kW. Założenia zawarte we wnioskach ww. raportu, jak wyjaśnił Komendant są sukcesywnie wprowadzane. Na podstawie wniosków zawartych w przedmiotowym raporcie, w 2022 r. (po zakończeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego i podpisaniu umowy kompleksowej na dostawę energii) KWP sporządziła kolejne wnioski o zmianę mocy zamówionej (17 wniosków) oraz zmianę taryf (łącznie 118 wniosków z tego: 28 wniosków o zmianę na taryfę C2X oraz 90 na taryfę C1X).

Odnosnie działań w celu zmiany grup taryfowych podjętych dopiero od lipca 2022 r., Z-ca Komendanta wyjaśnił m.in., że pracownik wydziału GMT KWP wielokrotnie telefonicznie rozmawiał z opiekunem kontrahenta (wyznaczonym pracownikiem operatora) i informował o konieczności zmiany taryfy w wytypowanych PPE. Przedstawiciel dostawcy stwierdził, że z uwagi na zaawansowane przygotowania do podpisania nowej umowy kompleksowej jest to niemożliwie z powodów technicznych (czas na dokonanie zmian w strukturze energetycznej) i wskazał że dopiero po podpisaniu umowy będzie możliwe dokonanie stosownych zmian w taryfach. W związku z powyższym po zawarciu umowy kompleksowej na dostawę energii obowiązującej od 1.01.2022 r., w lutym 2022 r. KWP skierowała wniosek, zgodny z ekspertyzą z czerwca 2021 r., o zmianę taryf w wytypowanych PPE.

(akta kontroli str. 65-104)

Przeprowadzona przez NIK analiza wydatków na usługi dystrybucji energii elektrycznej w czterech punktach poboru energii elektrycznej⁷¹ (PPE) za 2022 r., o łącznej wartości 641,6 tys. zł⁷², wykazała, że:

1) w PPE Słupsk ponoszono opłaty za ponadumowny pobór energii biernej, które wyniosły 74,9 tys. zł i stanowiły 41% wydatków poniesionych na usługi dystrybucji (182,3 tys. zł). Pomimo przeprowadzonych analiz w tym zakresie KWP w 2022 r. nie zastosowała układu do kompensacji takiej energii. Dla badanego punktu od miesiąca lipca 2022 r. nastąpiła zmiana taryfy z C21 na C22b.

Z wyjaśnień Komendanta wynika m.in., że firma przeprowadzająca audyt wskazała w opracowaniu tylko koszty samych urządzeń kompensacyjnych (pomijając koszty dodatkowe czyli okablowania obiektów, robocizny oraz dodatkowych pomiarów elektrycznych). Wobec tego pracownicy Wydziału GMT KWP przeprowadzili wstępną analizę w zakresie wykonania układów kompensacyjnych przez firmy zewnętrzne, w celu poznania kwoty niezbędnej do realizacji w/w zadania łącznie z kosztem robocizny. Niestabilna sytuacja na rynku, w tym wahania cen poszczególnych elementów instalacyjnych oraz kosztów robocizny, spowodowały odstąpienie od realizacji zamierzenia. Mając na względzie realne do osiągnięcia oszczędności, oraz w związku ze znacząco ograniczonymi środkami finansowymi na 2022 r., KWP w Gdańsku zdecydowała się na stopniowe rozwiązanie problemu. W pierwszej kolejności wytypowano jednostkę (KMP w Słupsku), w której wykonanie kompensacji przyniesie największe oszczędności w opłatach za pobór ponadumownej energii biernej.

2) w PPE Wejherowo maksymalna moc pobrana kształtowała się w poszczególnych okresach rozliczeniowych od 27 kW do 55 kW, co stanowiło od 25% do 50% mocy umownej (110 kW). W badanym okresie KWP nie dokonała zmniejszenia mocy zamówionej w celu dostosowania jej do zapotrzebowania występującego w danym

⁷¹ Na podstawie doboru celowego, odpowiednio: PPE Słupsk nr 590243881012988790 w zakresie kosztów poboru energii biernej (indukcyjnej lub pojemnościowej), PPE Wejherowo nr 590243836012234459 w zakresie mocy umownej oraz dwa PPE Okopowa nr 590243831008315464 oraz PPE Słowackiego nr 590243831008315570 w zakresie doboru grupy taryfowej.

⁷² W tym kwota 500,1 tys. zł stanowiła zobowiązanie 2022 r.

PPE. Kwota brutto oszczędności w opłacie sieciowej stałej po korekcie mocy oszacowana została przez NIK na 17,9 tys. zł rocznie.

Z wyjaśnień Komendanta wynika m.in., że z uwagi na długotrwały proces decyzyjny spowodowany m.in. kilkukrotną zmianą opiekuna klienta oraz stanem epidemii Covid-19, do końca obowiązywania umowy kompleksowej (tj. do 31.12.2021 r.) nie udało się dokonać przedmiotowej zmiany. W związku z podpisaniem nowej umowy kompleksowej na lata 2022-2023 w marcu 2022 r. przesłano do operatora 17 wniosków o zmianę mocy zamówionej oraz 188 wniosków w zakresie grupy taryfowej m.in. dla przedmiotowego obiektu, których realizacji następowała sukcesywnie od lipca 2022 r. Z uwagi na brak wprowadzenia zmian dla danego PPE wnioski przesłano ponownie w dniu 6.02.2023 r. Jednocześnie wyjaśnił, że przyczyną braku wprowadzenia zmian mógł być brak rzeczywistego włączenia do umowy kompleksowej przedmiotowego punktu PPE (Energia Obrót dopiero w maju 2022 r. dokonała u dystrybutora tj. Energii Operator skutecznego przepisania sprzedawcy dla tego punktu);

3) w PPE Okopowa i Słowackiego zastosowano grupę taryfową C21 (od stycznia do lipca 2022 r.) która została zmieniona od lipca 2022 r. na taryfę C22b – zgodnie z zaleceniami wskazanymi w opracowanym na zlecenie KWP raporcie z optymalizacji parametrów dystrybucji energii elektrycznej. Według analizy wykonanej przez NIK dla ww. punktów opłata sieciowa zmienna byłaby niższa w grupie taryfowej wielostrefowej C23. Opłata sieciowa zmienna za okres od stycznia do grudnia 2022 r. wyniosła łącznie dla obydwu punktów 191,5 tys. zł (z tego dla Okopowa 99,3 tys. zł a dla Harfowa 92,2 tys. zł)⁷³, natomiast dla przyjętego założenia stosowania zmienionej taryfy C22b od początku roku i porównania jej do opłat w grupie taryfowej C23⁷⁴ mogłaby być niższa o 32,8 tys. zł⁷⁵.

Komendant wyjaśnił, że przy wyborze taryfy dla badanych punktów PPE kierowano się danymi otrzymanymi w raporcie sporządzonym przez firmę zewnętrzną (ustalonych m.in. na danych pozyskanych od operatora). Różnica w kalkulacji w zakresie wyboru grupy taryfowej mogła wynikać m.in. z badanych czasookresów (firma wykonująca audyt opierała się na danych z 2020 r. a NIK na danych z 2022 r.) jak również wynikać ze specyfiki służby pełnionej w danych obiektach które miały wpływ na ilość zużywanej energii w poszczególnych strefach czasowych. Zespół obiektów na ul. Harfowej (Słowackiego) jest wykorzystywany przede wszystkim przez Oddziały Prewencji Policji, które w roku 2022 były w dużym stopniu skierowane do służby na granicy, gdzie kompanie zmieniały się rotacyjnie, w związku z tym mniej policjantów przebywało na terenie przy ul. Harfowej. Ponadto w 2022 roku po ograniczeniach związanych z epidemią Covid-19 wznowiono, a w II połowie roku w związku z dodatkowymi poleceniami prowadzono w czasie zmianowym (w godzinach 8-22), zajęcia z taktyk interwencji oraz inne zajęcia sportowe z wykorzystaniem znajdującego się na tym terenie obiektu sportowego. Natomiast w odniesieniu do ul. Okopowej rozbieżności mogą wynikać ze zmiany organizacji pracy – w 2020 roku policjanci komórek KWP (w zależności od zadań nałożonych na poszczególne komórki) w celu ograniczenia zachorowalności, wykonywali obowiązki w systemie zmianowym lub byli kierowani do jednostek terenowych w celu wykonywania dodatkowych zadań nałożonych na Policję. Ponadto część pracowników wykonywała pracę zdalnie. W przypadku tak dużej grupy osób mogło mieć to wpływ na zmianę zużycia energii w poszczególnych strefach czasowych. Mając na celu uzyskanie najbardziej ekonomicznych skutków wystąpiono do firmy

⁷³ Z czego część roku stosowano taryfę C21 a część C22b.

⁷⁴ Dane o ilości zużytej energii elektrycznej w poszczególnych strefach czasowych pobrane od Energa Operator Oddział w Gdańsku.

⁷⁵ Z tego dla PPE: Okopowa 17,6 tys. zł a dla Słowackiego 15,2 tys. zł.

przeprowadzającej audyt energetyczny z prośbą o wyjaśnienie wskazanych rozbieżności.

(akta kontroli str. 399-411, 562-573, 833, 889-1038, 1114-1130)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sprawozdaniu Rb-70 za 2022 r. w dziale 754, rozdziale 75404 *Komendy wojewódzkie Policji*, w statusie zatrudniania 01, 03 i 10 oraz w rozdziale 75405 w statusie zatrudniania 03 i 10 wykazano wykonane wydatki na uposażenia (kol. 14) w wysokościach wyższych niż plan tych wydatków (kol. 12) tj.:
 - a) w rozdziale 75404 dla statusu 01 wykazano wydatki w wysokości 9 892,1 tys. zł dla których plan po zmianach wynosił 9 849,1 tys. zł, tj. wykonanie było wyższe od planu o 43,0 tys. zł;
 - b) w rozdziale 75404 dla statusu 03 wykazano wydatki w wysokości 17 683,7 tys. zł dla których plan po zmianach wynosił 17 681,8 tys. zł, tj. wykonanie było wyższe od planu o 1,9 tys. zł;
 - c) w rozdziale 75404 dla statusu 10 wykazano wydatki w wysokości 100 523,5 tys. zł dla których plan po zmianach wynosił 99 333,3 tys. zł, tj. wykonanie było wyższe od planu o 1 190,2 tys. zł;
 - d) w rozdziale 75405 dla statusu 03 wykazano wydatki w wysokości 21 103,2 tys. zł dla których plan po zmianach wynosił 21 099,5 tys. zł, tj. wykonanie było wyższe od planu o 3,7 tys. zł;
 - e) w rozdziale 75405 dla statusu 10 wykazano wydatki w wysokości 340 199,9 tys. zł dla których plan po zmianach wynosił 336 263,5 tys. zł, tj. wykonanie było wyższe od planu o 3 936,4 tys. zł.

Z wyjaśnień Komendanta wynika, że w sprawozdaniu Rb-70 w kolumnie „wykonanie” ujęto wartości według list płac brutto za 2022 r. (tj. kosztowo), zgodnie z rozporządzeniem w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Dlatego ujęto również wydatki z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych oraz podatki od grudniowych wypłat dla funkcjonariuszy i pracowników Policji, których termin płatności przypadał na styczeń 2023 r. Wykazanie w sprawozdaniu Rb-70 w kolumnie „wykonanie” wartości wyższej od planu nie powoduje faktycznego przekroczenia planu wydatków budżetowych.

Odpowiedzialnym za powyższe był z-ca Komendanta zatrudniony do dnia 24.02.2023 r., który zatwierdził sprawozdanie.

(akta kontroli str. 402-411, 556-557, 1114-1130)

NIK zauważa, że wprowadzając sprawozdanie Rb-70 przedstawia stan faktyczny i zostało sporządzone zgodnie z ewidencją księgową, jednak sposób jego sporządzenia narusza §17 ust 1 załącznika nr 35 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁷⁶ na podstawie którego dane liczbowe wykazane w kolumnie pn. *Wykonanie* według list płac brutto nie mogą przekraczać ustalonego zgodnie z § 16 pkt 11 planu wynagrodzeń po zmianach.

2. KWP nieterminowo dokonywała rozliczeń z kontrahentami. Opóźnienia w rozliczeniach wynosiły od jednego do 16 dni i dotyczyły trzech faktur na kwotę 22,1 tys. zł⁷⁷. Powyższe naruszyło art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach

⁷⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 144.

⁷⁷ Tj.: płatności dla kontrahenta PZU Zdrowie (za opiekę medyczną) 1 dzień po terminie płatności, kwota faktury 3,2 tys. zł; płatności dla kontrahenta Energa (za energię elektryczną i dystrybucję) 13 dni po terminie płatności, kwota faktury 17,4 tys. zł oraz płatności dla biegłego sądowego (za opinię w zakresie rekonstrukcji wypadków) 16 dni po terminie płatności, kwota faktury 1,4 tys. zł.

publicznych, który stanowi, że wydatki publiczne powinny być ponoszone w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Na dzień 31 grudnia 2022 r. KWP nie otrzymała z tego tytułu not odsetkowych i nie zapłaciła z tego tytułu odsetek, natomiast w przypadku jednej z faktur (na kwotę 17,4 tys. zł) w 2023 r. wpłynęła do KWP nota odsetkowa w kwocie 0,1 tys. zł⁷⁸.

Komendant wyjaśnił, że nieterminowa zapłata za ww. faktury była spowodowana niewystarczającymi środkami finansowymi w planie finansowym jednostki (Komenda każdorazowo występowała do kontrahentów z prośbą o przedłużenie terminów płatności). Główna księgową wyjaśniła również, że na dzień zawarcia ww. umów jednostka posiadała zabezpieczenie w planie finansowym a stałe i nieprzerwane świadczenie ww. usługi jest niezbędne do prawidłowej realizacji zadań wykonywanych przez Policję. W badanym okresie Komenda cyklicznie przysyłała do Biura Finansów KGP informację zawierającą zestawienie wydatków, które nie znajdowały pokrycia w budżecie jednostki. W związku z brakiem zwiększeń planu wydatków w zakresie pozwalającym na zabezpieczenie płatności wymagalnych zwrócono się do kontrahentów z prośbą o przedłużenie terminów płatności. Dokonanie płatności umożliwiły zmiany w planie finansowym w ramach posiadanych środków (zabezpieczenie potrzeb wydatków rzeczowych w rozdziale 75405 wiązało się przede wszystkim ze zmniejszeniem planu finansowego w § 4050 (632,8 tys. zł) i zwiększeniem w rozdziale 75405 § 4000 (o kwotę 500,0 tys. zł) oraz przeniesienia środków, niewykorzystanych na realizację "Programu modernizacji Policji".

Odpowiedzialnym za powyższe był Komendant, który jako dysponent III stopnia ponosi odpowiedzialność za gospodarkę finansową KWP.

(akta kontroli str. 108-118, 122-143, 595-598)

3. Pomimo braku zabezpieczenia środków w planie finansowym KWP zaciągnęła zobowiązanie na podstawie umowy numer 35/2380.1-35/2022 z dnia 13.10.2022 r. na dostawę środków czystości oraz worków do odkurzaczy na kwotę łączną 1 008,1 tys. zł, bez upoważnienia określonego planem finansowym jednostki, co stanowiło naruszenie art. 46 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. We wniosku o rozpoczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego⁷⁹ jak również w zamówieniu⁸⁰ (złożonym po podpisaniu umowy) znalazła się adnotacja głównego księgowego o braku środków w planie finansowym KWP na zaciągnięcie zobowiązania. Skutkiem powyższego naruszenia w 2022 r. wydatkowano kwotę 245,2 tys. zł.

Z-ca Komendanta wyjaśnił, że w chwili podpisania ww. umowy wysokość środków przewidzianych do realizacji w 2022 roku nie miała pokrycia w planie finansowym KWP. Posiadana wysokość środków zabezpieczała realizację zobowiązań do września 2022 roku, ale jedynie w zakresie obligatoryjnych płatności (energia elektryczna, energia ciepła, wyżywienie osób zatrzymanych w Policijnej Izbie Dziecka i Pomieszczeniach dla Osób Zatrzymanych). W związku ze znacznym brakiem środków sukcesywnie (14 zgłoszeń) zgłaszano potrzeby zwiększenia planu do jednostki nadrzędnej. Ostatecznie zgodnie z wytycznymi KGP otrzymywano wyłącznie środki na pokrycie zobowiązań wymagalnych wynikających z posiadanych faktur. W praktyce oznaczało to, że aby uzyskać środki na bieżące funkcjonowanie należało zaciągnąć zobowiązanie i uzyskać fakturę na płatność, i dopiero wtedy można było zgłosić potrzebę zwiększenia planu jednostki. Przedmiotowa umowa przewiduje, że realizacja zamówień z niej wynikających będzie odbywała się przez

⁷⁸ W dniu 19.01.2023 r. wpłynęła nota odsetkowa obejmująca ww. fakturę ustalając odsetki w kwocie 106,87 zł. – zapłata odsetek nastąpiła 28.02.2023 r.

⁷⁹ Nr 49/2022/SK/M.G-S. z dnia 30.08.2022 r.

⁸⁰ Nr 67/G/2022 z dnia 14.10.2022 r.

okres 12 miesięcy od dnia jej zawarcia. Mając na uwadze ograniczone środki finansowe jednostki oraz fakt iż nie otrzymano od dysponenta wyższego stopnia zwiększenia, które umożliwiłoby zabezpieczenie w planie finansowym ww. wydatku (we wniosku założono na ten sam okres kwotę 505,2 tys. zł) złożono tylko jedno zamówienie na kwotę 254,2 tys. zł, które było niezbędne i wynikało z braków w stanie magazynowym materiałów i środków czystości służących między innymi do zapewnienia właściwej higieny i porządku w pomieszczeniach służbowych, sanitarnych oraz socjalnych, w tym Policyjnej Izby Dziecka oraz Pomieszczeń dla Osób Zatrzymanych i złożonych w tym zakresie zapotrzebowań. Powyższe wynika zarówno z podstawowych obowiązków ustawowo nałożonych na pracodawcę⁸¹ jak i z utrzymującego się w Polsce stanu zagrożenia epidemicznego związanego z wirusem Covid-19. Złożone zamówienie zapewniło realizację tego zadania jedynie w minimalnym zakresie. Pozostała część umowy będzie sukcesywnie realizowana w roku bieżącym stosownie do posiadanych środków.

Odpowiedzialnym za powyższe był z-ca Komendanta zatrudniony do dnia 24.02.2023 r., który na podstawie udzielonego upoważnienia⁸² zawarł umowę z dostawcą, poprzez co zaciągnął zobowiązanie, które nie miało pokrycia w planie finansowym KWP.

(akta kontroli str. 1040-1109, 1824-1852)

4. W przypadku siedmiu wniosków do dystrybutora o zmianę (w tym jednego w zakresie mocy umownej⁸³ i sześciu w zakresie zmiany taryfy⁸⁴ skierowanych pismem z 1.03.2022 r.) zmiany te nie zostały wprowadzone do końca 2022 r.⁸⁵, a KWP nie podjęła działań w celu doprowadzenia do wyjaśnienia ich niewprowadzenia.

W uzyskanym przez KWP w 2021 r., raporcie z optymalizacji parametrów dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie ww. siedmiu PPE, oszczędności z wnioskowanych zmian oszacowano na kwotę łączną około 61,1 tys. w stosunku rocznym.

Komendant wyjaśnił, że informacja o rozpatrzeniu wniosków złożonych w sprawie zmiany taryf i mocy zamówionej nie następuje w drodze pisemnej – jest ona odczytywana przez pracownika odpowiedzialnego za rozliczenia dostaw energii z dokumentów rozliczeniowych (faktur). Od złożenia wniosku do faktycznej zmiany taryfy i odczytania zmiany z faktury upływa kilka miesięcy (zmiany dot. wniosków złożonych w marcu 2022 w fakturach były widoczne m.in. w lipcu 2022r.). Z uwagi na ilość wykonywanych zadań oraz czas, który jest niezbędny do ujawnienia dokonania zmian, pracownik nie zauważył braku realizacji wniosku. Z uwagi na braki kadrowe Wydziału GMT, na pracownika zajmującego się przedmiotowymi rozliczeniami nałożono dodatkowe zadania. Od czerwca 2022 r. wykonuje on dodatkowe zadania m.in. za pracownika zajmującego się rozliczaniem wywozu nieczystości stałych z

⁸¹ Zgodnie z zapisami art. 71a ustawy o Policji oraz działu dziesiątego Kodeksu Pracy za stan bezpieczeństwa i higieny służby w stosunku do podległych policjantów odpowiada Komendant Wojewódzki Policji w Gdańsku oraz podlegli mu komendanci miejscy/powiatowi.

⁸² Decyzja Nr 3/2017 Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gdańsku z dnia 2.01.2017 r. w sprawie udzielenia upoważnienia dla zastępcy Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gdańsku – insp. Roberta Sudenisa do wydawania decyzji i podejmowania innych czynności w imieniu Komendanta Wojewódzkiego Policji.

⁸³ PPE Komenda Powiatowa Policji w Kościerzynie ul. Księży Zmartwychwstańców - moc zamówiona 29 kW, (wniosek o zmniejszenie do 24 kW z 28.02.2022 przekazany za pismem przewodnim z 1.03.2022r.)

⁸⁴ PPE - Komenda Wojewódzka Policji w Gdańsku ul. Podwale Przedmiejskie, Komenda Wojewódzka Policji w Gdańsku ul. Biskupia, Komenda Miejska Policji w Gdańsku ul. Długa Grobla, Komenda Miejska Policji w Gdyni ul. Chwarzeńska, Komenda Powiatowa Policji w Wejherowie ul. Dworcowa (zmiany w zakresie taryfy z C21 na C22b) oraz Komenda Miejska Policji w Gdyni ul. Zapolska (zmiana z C11 na C12a) – wnioski z dnia 28.02.2022 r. przesłane za pismem przewodnim z 1.03.2022 r.

⁸⁵ Dla pozostałych wnioskowanych zmian, przesłanych tym samym pismem, zostały one wprowadzone od lipca 2022 r.

wszystkich obiektów garnizonu pomorskiego, który przebywa na urlopie rodzicielskim. Pomimo wielokrotnie przeprowadzanych naborów na zastępstwo za pracownika na czas jego nieobecności oraz na trzecie (wakujące) stanowisko do spraw rozliczeń mediów i odpadów, z uwagi na brak zainteresowania ofertą pracy, nie zatrudniono nowych pracowników. Pracownik odpowiedzialny za rozliczenia energii wykonuje większość związanych z tym zakresem zadań sam. Obciążenie pracownika zwiększoną ilością zadań miało wpływ na realizację jego podstawowych obowiązków służbowych. Z uwagi na brak dokonania zmian, w dniu 27.03.2023 r. przygotowywano i przesłano pismo do Energa-Obrót z prośbą o wyjaśnienie przyczyn niewprowadzenia wnioskowanych zmian.

Odpowiedzialnym za powyższe był Komendant KWP, który odpowiadał za organizację pracy oraz nadzór nad wdrożeniem zaleceń audytu energetycznego.

(akta kontroli str. 1114-1130)

OCENA CZĄSTKOWA

Kontrola 1,1 % wydatków ogółem KWP, postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, na które w KWP wydano 125,7 tys. zł, a także wykorzystania środków przeniesionych z rezerwy ogólnej i rezerw celowych wykazała, że objęte badaniem wydatki zrealizowano w sposób celowy, gospodarny, na ogół w granicach kwot planowanych i w większości w terminach wynikających z zaciągniętych zobowiązań. Środki z rezerw budżetu państwa wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem. Nie stwierdzono nieprawidłowości w objętych badaniem postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego. Stwierdzone nieprawidłowości w wydatkowaniu środków polegały na nieterminowym dokonywaniu rozliczeń z kontrahentami i zaciąganiu zobowiązań pomimo braku zabezpieczenia środków w planie finansowym, co było spowodowane niedoszacowaniem potrzeb KWP przez dysponenta wyższego stopnia. Ponadto pomimo podjęcia działań w zakresie ograniczania ponoszonych wydatków na energię elektryczną nie monitorowano stanu realizacji zmian w tym zakresie (wnioskowanych do dystrybutora), skutkiem czego był brak realizacji siedmiu wniosków o zmianę taryfy dla poszczególnych PPE i brak oszczędności szacowanych w 2021 r. na kwotę 61,1 tys.

OBSZAR

3. Sprawozdawczość i księgi rachunkowe

3.1 Sprawozdania

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań jednostkowych Komendy za 2022 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego (Rb-28NW),
- z wykonania planu finansowego państwowego funduszu celowego⁸⁶ (Rb-33),

⁸⁶ Fundusz Wsparcia Policji.

- z wykonania określonego w ustawie budżetowej na dany rok budżetowy planu finansowego państwowego funduszu celowego (Rb-40),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),
- z wykonania planu finansowego państwowego funduszu celowego (Rb-BZ2).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również (w zakresie jednostki budżetowej jak i Funduszu Celowego) sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2022 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach kontrolowanej jednostki (dysponent trzeciego stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania, w tym sprawozdania roczne oraz sprawozdania za dwa wybrane okresy sprawozdawcze w trakcie roku budżetowego⁸⁷ zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Poza sprawozdaniami Rb-27⁸⁸ i Rb-N⁸⁹, w których zawyżono kwoty należności co szczegółowo opisano w pkt. 1 dla celu nr 1 sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*, sprawozdania budżetowe oraz z wykonania operacji finansowych przedstawiały wiarygodne dane o dochodach i wydatkach oraz związanych z nimi należnościach i zobowiązaniach.

(akta kontroli str. 144-145, 161-163, 595-598, 1131-1369, 1805, 1816-1820)

W sprawozdaniu Rb-40 sporządzonym w systemie *Trezor* nie wykazano planu wg ustawy budżetowej (cała kolumna *Plan wg ustawy budżetowej* wykazuje wartości w wys. 0 zł) z uwagi na brak możliwości wprowadzenia planu w tym systemie – pole było nieaktywne dla dysponenta trzeciego stopnia. W związku z tym, w celach pomocniczych KWP sporządzała ręcznie sprawozdanie Rb-40 wykazując kwotę planu zgodną z ustawą budżetową. KWP uzyskała informację z KGP, że funkcjonalność ta pozostaje w gestii Ministerstwa Finansów. Brak możliwości wprowadzenia planu do sprawozdania nie wiązał się z awarią systemu *Trezor* i nie powodował dodatkowych skutków dla jednostki.

(akta kontroli str. 1336-1339, 1775-1777)

3.2 Księgi rachunkowe

Opis stanu faktycznego

Dokumentacja opisująca przyjęte przez Komendę zasady rachunkowości spełniała wymogi określone w art. 10 ustawy *o rachunkowości*. W szczególności określała rok obrotowy i wchodzące w jego skład okresy sprawozdawcze, metody wyceny aktywów i pasywów, oraz ustalania wyniku finansowego, przyjęty plan kont i zasady klasyfikacji zdarzeń, zasady prowadzenia kont pomocniczych i ich powiązania z kontami księgi głównej oraz wykaz ksiąg rachunkowych. W dokumentacji tej jednostka opisała także system przetwarzania danych, wskazała oprogramowanie służące do prowadzenia ksiąg rachunkowych oraz opisała system służący ochronie danych i ich zbiorów.

⁸⁷ Za miesiące październik i grudzień 2022 r.

⁸⁸ Tj.: Należności pozostałe do zapłaty (kolumna 11).

⁸⁹ W którym zawyżono kwotę należności wymagalnych – pozostałych (w zakresie kolumny nr 13 – Gospodarstwa domowe).

Dokumentacja ta została wprowadzona przez Komendanta i była na bieżąco aktualizowana.

(akta kontroli str. 1401-1468)

Organizacja rachunkowości i system kontroli zarządczej zapewniały w sposób racjonalny prawidłowość prowadzenia ksiąg rachunkowych Komendy. Określone zostały zakresy obowiązków poszczególnych pracowników KWP uprawnionych do dostępu do systemu *SKOP-FK*⁹⁰. Powołano administratorów merytorycznych modułu *SKOP-FK* (m.in. Naczelnik Wydziału Finansów w zakresie modułu Finansowo-Księgowego) oraz wyznaczono administratorów użytkowników oraz technicznych (dwóch pracowników Wydziału Łączności i Informatyki Komendy), tworzących konta użytkowników i nadających im uprawnienia. W Wydziale Łączności i Informatyki prowadzona była ewidencja nadanych/odebranych uprawnień do SWOP, która była na bieżąco aktualizowana. Sporządzono pisemne zakresy odpowiedzialności i uprawnień użytkowników systemu, a zakres tych uprawnień był dostosowany do wykonywanych przez pracowników czynności. Zostały opracowane procedury postępowania w sytuacjach incydentalnych⁹¹. Określono także procedury tworzenia rezerwowych kopii danych. Kopie danych były sporządzane zgodnie z tymi procedurami. Dokumentacja systemu finansowo-księgowego określała schematy automatycznych księgowania które były prawidłowo zdefiniowane. Jednostka posiadała instrukcje obiegu i kontroli dokumentów księgowych oraz instrukcję inwentaryzacyjną. Prowadzenie ksiąg rachunkowych nie było w badanym okresie przedmiotem audytu wewnętrznego lub kontroli wewnętrznej.

(akta kontroli str.1469-1612)

Kontrolowana jednostka zidentyfikowała ryzyka w obszarze prowadzenia ksiąg rachunkowych jednak z uwagi na nie stwierdzenie nieprawidłowości w tym zakresie w ostatnich latach, na 2022 r. nie było szacowane ryzyko w tym zakresie.

(akta kontroli str. 1132-1134, 1469-1473, 1564-1570)

Księgi rachunkowe Komendy w 2022 r. zawierające dochody i wydatki oraz związane z nimi należności i zobowiązania, były prowadzone prawidłowo. Kontrolowana jednostka zachowała zasadę ciągłości bilansowej. Salda kont księgi głównej na 31 grudnia 2021 r. zostały prawidłowo wprowadzone do ksiąg rachunkowych 2022 r. jako bilans otwarcia na 1 stycznia 2022 r. Obroty dziennika za 2022 r. były zgodne z obrotami zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej na 31 grudnia 2022 r. i wynosiły 12 839 764,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 1598-1623)

Obroty i salda za 2022 r., wynikające z pliku *JPK_KR* wygenerowanego przez kontrolowaną jednostkę były zgodne z obrotami i saldami wynikającymi z dziennika i zestawienia obrotów i sald pozyskanych bezpośrednio z systemu finansowo-księgowego.

Badanie wiarygodności ksiąg rachunkowych dysponenta trzeciego stopnia przeprowadzono na próbie 125 zapisów księgowych o łącznej wartości 17 410,5 tys. zł, z tego 93 wylosowanych metodą monetarną oraz 32 dobranych celowo. Stwierdzono, że dowody księgowe sporządzano prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym, a operacje gospodarcze udokumentowane tymi dowodami właściwie ujęto w księgach rachunkowych.

(akta kontroli str. 1390-1400)

⁹⁰ Na 31 grudnia 2022 r. do dostępu do systemu *SKOP-FK* uprawnione były 31 osoby, z tego 15 z Wydziału Finansów i 16 z pozostałych wydziałów merytorycznych KWP.

⁹¹ Polityka bezpieczeństwa SWOP zatwierdzona 17 listopada 2016 r. przez Komendanta Głównego Policji.

W trakcie kontroli z wykorzystaniem pliku JPK_KR nie zidentyfikowano nieprawidłowości, które wskazywałyby, że w zakresie zapisów dotyczących dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań, księgi rachunkowe stanowiące podstawę sporządzenia sprawozdań jednostki prowadzone były nieprawidłowo. Księgi rachunkowe 2021 r. zostały zamknięte w sposób trwały.
(akta kontroli str. 1390-1400, 1598-1623)

Kontrola dobranych metodą celową 10 sald należności w łącznej wysokości 15,2 tys. zł i 10 sald zobowiązań (z wyłączeniem sald zobowiązań z tytułu wynagrodzeń i ich pochodnych) na łączną kwotę 4 924,3 tys. zł wykazała, że salda te zostały ustalone w prawidłowy sposób i wynikały z odpowiednich dowodów źródłowych.

(akta kontroli str. 1390-1400)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie księgi rachunkowe KWP za 2022 r. Sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych prawidłowo i rzetelnie odzwierciedlały dane wynikające z ksiąg rachunkowych. Księgi rachunkowe obejmujące ewidencję dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań były prowadzone prawidłowo. Sprawozdania jednostki za 2022 r. zostały sporządzone na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i rzetelność sporządzania tych sprawozdań. Sprawozdania te zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Księgi rachunkowe Komendy w 2022 r. były prowadzone prawidłowo i nie wystąpiły inne systematyczne nieprawidłowości dotyczące ujęcia zdarzeń gospodarczych w księgach rachunkowych.

OBSZAR

4. Fundusz wsparcia Policji

Opis stanu
faktycznego

4.1 Realizacja planu finansowego

4.1.1. Analiza wykonania planu

Wykonanie planu finansowego Funduszu KW Policji w 2022 roku wyniosło 54 953,2 tys. zł i stanowiło 98,6% planu po zmianach (55 710,1 tys. zł) i było wyższe o 50 563,0 tys. zł (o 1151,3%) od wykonania w 2021 r. Znaczne odchylenie wykonania Funduszu KW Policji w porównaniu do 2021 r. wynikało z otrzymania w 2022 r. wpłat w kwocie 51 805,1 tys. zł z centralnego FWP Policji („przelewów redystrybucyjnych”), które pochodziły ze środków przekazanych w dniu 30 grudnia 2021 r. na centralny FWP KG Policji przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji⁹². Podstawą przekazania części tych środków do wojewódzkiego FWP była ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2022⁹³, która w art. 24 stanowiła, iż źródłem przychodu FWP (funduszu centralnego) może być wpłata z budżetu państwa przekazana przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz art. 25 ww. ustawy, na podstawie którego Komendant Główny Policji może przekazywać uzyskane wpłaty z budżetu państwa do funduszy wojewódzkich.

(akta kontroli str. 1624-1653)

⁹² Potwierdza to pismo Głównego Księgowego Biura Finansów KGP L.dz. FRS-1729/22 z dnia 3 marca 2022 r.

⁹³ Dz. U. poz. 2445.

Zgodnie z art. 13 ust. 4f ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji⁹⁴ środki Funduszu mogą być przeznaczane na:

- 1) pokrywanie wydatków inwestycyjnych, modernizacyjnych lub remontowych oraz kosztów utrzymania i funkcjonowania jednostek organizacyjnych Policji, a także zakup niezbędnych na ich potrzeby towarów i usług,
- 2) rekompensatę pieniężną dla policjantów za czas służby przekraczający normę określoną w art. 33 ust. 2,
- 3) nagrody dla policjantów za osiągnięcia w służbie.

W 2022 r. w KWP ze środków pochodzących z MSWiA (z przelewów redystrybucyjnych) finansowano wyłącznie wydatki inwestycyjne, modernizacyjne lub remontowe oraz koszty utrzymania i funkcjonowania jednostek organizacyjnych Policji, a także zakup niezbędnych na ich potrzeby towarów i usług. Ze środków tych nie finansowano rekompensat pieniężnych oraz nagród dla policjantów. Natomiast ze środków Funduszu pochodzących z porozumień zawartych z jednostkami samorządu terytorialnego finansowano wszystkie powyższe zadania.

Wykonanie planu finansowego Funduszu w części dot. środków z porozumień wyniosło 3 161,4 tys. zł i stanowiło 81,0% planu po zmianach i było wyższe o 452,2 tys. zł od wykonania w 2021 r. (o 16,7%).

Wykonanie planu finansowego Funduszu w części dot. środków pochodzących z MSWiA wyniosło 51 791,8 tys. zł i stanowiło 100,0% planu po zmianach i było wyższe o 50 110,8 tys. zł od wykonania w 2021 r. (1 681,0 tys. zł), tj. o 2981,0%. Wynikało to z tego, że w 2021 r. nie występowały wpłaty na FWP KWP w Gdańsku z Funduszu centralnego ze środków pochodzących z MSWiA (z przelewów redystrybucyjnych). Kwota 1 681,0 tys. zł stanowiła pozostałość wpłat pochodzących z MSWiA dokonanych w 2020 r. i dotyczyła dwóch zadań inwestycyjnych przeniesionych do realizacji na 2021 r.

(akta kontroli str. 1624-1672)

W trakcie roku budżetowego zmiany w planie finansowym FWP KWP dokonywane były przez KGP⁹⁵ w zakresie środków pochodzących z MSWiA⁹⁶ i przez KWP w zakresie środków pochodzących z zawartych porozumień i odsetek od środków zgromadzonych na rachunku Funduszu (10 zmian własnych o charakterze wewnętrznym)⁹⁷.

Badanie sześciu zmian dokonanych w planie finansowym Funduszu w ciągu roku przez KGP i KWP⁹⁸ wykazało, że były one uzasadnione realizacją celów działania Funduszu. Zmiany dokonane przez KGP przeprowadzono z zachowaniem zasad określonych w art. 29 ust. 9-12 ufo⁹⁹ i dotyczyły one środków przekazywanych z centralnego FWP, przede wszystkim na realizację zamierzeń ujętych w Programie Modernizacji Policji (PMP) i w Planie remontów Policji oraz inwestycji budowlanych. Zmiany dokonywane przez Komendanta dotyczyły realizacji zawartych porozumień

⁹⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 171 ze zm.

⁹⁵ Dysponentem tych środków był Komendant Główny Policji.

⁹⁶ Zwiększenia – 11 137,4 tys. zł (1 zmiana), zmniejszenia – 3 646,3 tys. zł (2 zmiany).

⁹⁷ Zwiększenia – 350,0 tys. zł z tytułu odsetek (2 zmiany) oraz przesunięcia wewnętrzne „per saldo 0” (8 zmian).

⁹⁸ Trzech zmian (wszystkich) dokonanych przez KGP i trzech ostatnich zmian (wewnętrznych) dokonanych w 2022 r. przez KWP.

⁹⁹ Ponadto w 2022 r. zmiany te były dokonywane zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2022 o treści „W roku 2022 zmiany kwot przychodów lub kosztów Funduszu Wsparcia Policji, o którym mowa w art. 13 ust. 4c ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2021 r. poz. 1882 i 2333), ujętych w planie finansowym dokonuje dysponent środków Funduszu Wsparcia Policji po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw wewnętrznych i ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz opinii sejmowej komisji właściwej do spraw budżetu”.

i odsetek od środków zgromadzonych na rachunku Funduszu i były dokonywane na podstawie art. 13 ust. 4ha ustawy o Policji.

(akta kontroli str. 1627-1632, 1644-1672)

4.1.2. Przychody

Zrealizowane przychody Funduszu w 2022 r. wyniosły 55 093,5 tys. zł i były wyższe o 7 224,5 tys. zł (o 15,1%) od kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej i niższe o 616,6 tys. zł od planu po zmianach (o 1,1%). W porównaniu do 2021 r. przychody były wyższe o 52 412,0 tys. zł (o 1954,6%), co wynikało z braku w 2021 r. wpłat na Fundusz ze środków pochodzących z MSWiA.

Przychody Funduszu pochodziły z wpłat od jednostek samorządu terytorialnego z tytułu zawartych porozumień i wyniosły 2 590,1 tys. zł (4,7%) i z wpłat z centralnego FWP pochodzących ze środków MSWiA, które wyniosły 51 805,1 tys. zł (94,0%) oraz odsetek w kwocie 698,3 tys. zł (1,3%).

Przychody Funduszu w 2022 r. w części dotyczącej porozumień były niższe o 924,9 tys. zł (o 26,3%) od kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej i niższe o 603,9 tys. zł od planu po zmianach (o 18,9%). W porównaniu do 2021 r. przychody były niższe o 90,2 tys. zł (o 3,4%), co było spowodowane przesunięciem (za zgodą jednostek samorządowych) realizowanego centralnie zakupu samochodów na 2023 r. (na kwotę 320,0 tys. zł¹⁰⁰).

Przychody Funduszu w 2022 r. w części dotyczącej wpłat pochodzących z MSWiA wyniosły 51 805,1 tys. zł były wyższe o 7 491,1 tys. zł (o 16,9%) od kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej i zgodne z planem po zmianach. W 2021 r. przychody z wpłat pochodzących z MSWiA nie wystąpiły, realizowano tylko wydatki z pozostałości w kwocie 1 681 tys. zł pochodzącej z wpłat MSWiA dokonanych w 2020 r. (35 729,7 tys. zł.).

(akta kontroli str. 1633-1643, 1673-1687)

Stan należności Funduszu na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosił 2,0 tys. zł, z czego należności przeterminowane wynosiły 1,0 tys. zł i dotyczyły nadpłaty równoważnika mundurowego dla funkcjonariusza wyłaconego w 2022 r. W wyniku szczegółowego badania tej sprawy ustalono, że podejmowano odpowiednie działania w celu wystąpienia ze stosownym powództwem cywilnym przeciwko dłużnikowi.

(akta kontroli str. 1676-1681-1778-1781)

4.1.3. Koszty

W 2022 r. koszty Funduszu wyniosły 54 953,2 tys. zł i były niższe o 1,4% od planu po zmianach i wyższe o 14,9% od ich planu wg ustawy budżetowej. W porównaniu do 2021 r. koszty były wyższe o 50 530,1 tys. zł (o 1242,4%), co wynikało z braku w 2021 r. wpłat na Fundusz ze środków pochodzących z MSWiA.

Koszty Funduszu dotyczące realizacji porozumień zostały wykonane w kwocie 3 161,6 tys. zł były niższe o 19,0% od planu po zmianach i niższe o 11,1% od ich planu wg ustawy budżetowej. W porównaniu do 2021 r. były one wyższe o 419,4 tys. zł (o 15,3%), co wynikało z tego, że w latach 2020-2021 nastąpił spadek ilości zawartych porozumień z uwagi na pandemię COVID-19¹⁰¹.

Koszty Funduszu w części dotyczącej zamierzeń realizowanych ze środków pochodzących z wpłat MSWiA zostały wykonane w kwocie 51 791,8 tys. zł

¹⁰⁰ Co wiązało się z przejściowym zwrotem tych środków do jednostek samorządowych i ich ponowną wpłatą na Fundusz przez te jednostki w 2023 r. (na podstawie kolejnych porozumień).

¹⁰¹ Największy spadek ilości zawieranych porozumień nastąpił w 2020 r. W latach 2020-2021 ilość zawieranych porozumień powoli zaczęła wracać do poziomu z 2019 r. Liczba zawartych porozumień w 2019 r. wyniosła - 153, w 2020 r. - 115, w 2021 r. - 129, a w 2022 r. - 132.

stanowiącej 100,0% planu i były wyższe o 16,9 % od planu wg ustawy budżetowej (44 314 tys. zł). W porównaniu do 2021 r. wzrosły o 50 110,8 tys. zł (o 2981,0 %) gdyż w 2021 r. nie dokonywano wpłat ze środków MSWiA na Fundusz a jedynie zrealizowano koszty w kwocie 1 681,0 tys. zł, stanowiącej pozostałość z wpłat MSWiA dokonanych w 2020 r.

Koszty Funduszu składały się z kosztów realizacji zadań (kosztów własnych), które wyniosły 50 644,7 tys. zł (99,2% planu) oraz kosztów inwestycyjnych w wysokości 4 308,5 tys. zł (92,4% planu).

Środki Funduszu pochodzące z wpłat MSWiA w układzie paragrafów wydatków budżetowych zostały wykorzystane głównie na:

- § 4180 równoważnik pieniężny w zamian za umundurowanie wypłacany funkcjonariuszom - 11 586,6 tys. zł,
- § 4170 wynagrodzenia bezosobowe (sfinansowano wynagrodzenia wynikające z odrębnych przepisów tj. wynagrodzenia biegłych w postępowaniu przygotowawczym i wynagrodzenia tłumaczy przysięgłych) - 669,2 tys. zł,
- § 4270 naprawy sprzętu transportowego, informatycznego, techniki policyjnej itd. oraz remonty zgodnie z planem remontów Policji - 3 361,0 tys. zł,
- § 4000 usługi oraz zakupy np. materiały i wyposażenie (głównie paliwo), energia, zakup usług pozostałych, itd. - 28 127,6 tys. zł,
- § 4410 podróże służbowe krajowe (w tym koszty dojazdów policjantów do służby) - 4 268,7 tys. zł,
- § 4480 podatek od nieruchomości - 783,0 tys. zł,
- § 6111 wydatki inwestycyjne - 2 995,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 1688-1709)

Zakupy inwestycyjne zrealizowano (wyłącznie ze środków pochodzących z porozumień) w kwocie 1 312,8 tys. zł (79,4% planu) i dotyczyły one głównie:

- zakupu narkotesterów (2 szt.),
- zakupu alkometrów (2 szt.),
- zakupu klimatyzatorów (wraz z montażem) w KPP w Kwidzynie i w Starogardzie Gdańskim,
- zakupu quadów z przyczepami do ich przewozu (2 szt.),
- dofinansowania zakupu 12 samochodów służbowych (1 025,0 tys. zł).

Niższe wykonanie planu tych wydatków wynikało ze zmniejszenia dofinansowania zakupu samochodów służbowych przez KGP, co spowodowało konieczności zwrotu środków pochodzących z zawartych porozumień do jednostek samorządowych ale zgodziły się one ponownie zawrzeć nowe porozumienia w tym zakresie i partycypować w zakupie samochodów w 2023 r.

Powyższy sprzęt był niezbędny do codziennej pracy policjantów i umożliwiał skuteczną realizację ustawowych zadań Policji.

Wydatki (zadania) inwestycyjne zrealizowano (wyłącznie ze środków MSWiA) w kwocie 2 995,8 tys. zł (99,6% planu), którą przeznaczono na:

- przebudowę stołówki w KWP na magazyn środków psychotropowych (opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej) - 189,0 tys. zł,
- przebudowę i dostosowanie obiektu KMP w Gdańsku do aktualnych potrzeb¹⁰² - 2 806,8 tys. zł.

Zadania te zrealizowano w celu poprawy standardów i spełnienia niezbędnych wymogów dotyczących funkcjonowania KWP i wykonano je w zakresie zaplanowanym na 2022 r.

(akta kontroli str. 1691-1701)

¹⁰² Jedyny obiekt w pomorskim garnizonie Policji wpisany do rejestru zabytków.

Kontrolę kosztów Funduszu przeprowadzono na próbie 26 dowodów dobranych metodą celową z wykazu operacji zrealizowanych w 2022 r., w oparciu o zapisy konta 136 - Rachunek Państwowego Funduszu Celowego¹⁰³. Z wykorzystaniem analityki do tego konta dokonano celowego doboru próby kosztów Funduszu do badania, z uwzględnieniem największych kwot i rodzajów kosztów, w podziale na podstawowe kierunki realizacji kosztów Funduszu w 2022 r.:

- bieżące koszty dotyczące realizacji porozumień,
- koszty inwestycyjne dotyczące realizacji porozumień,
- bieżące koszty poniesione ze środków z MSWiA,
- koszty inwestycyjne poniesione ze środków z MSWiA,
- refundacje z Funduszu wcześniej dokonanych wydatków budżetowych.

Zbadane koszty dokonane w 2022 r. wyniosły 6.314,0 tys. zł i stanowiły 11,5% kosztów realizacji zadań FWP. Zbadane koszty inwestycyjne wyniosły 914,5 tys. zł i stanowiły 21,2% kosztów inwestycyjnych Funduszu.

Skontrolowane koszty poniesiono w sposób legalny, gospodarny i celowy i zostały one skalkulowane i udokumentowane w sposób rzetelny. Zbadane koszty poniesiono na cele i zadania FWP wskazane w ustawie o Policji.

Ponadto dokonano szczegółowej kontroli trzech postępowań dotyczących zamówień publicznych na łączną kwotę 225,6 tys. zł¹⁰⁴, z tego:

- jednego w trybie podstawowym, bez negocjacji na kwotę 173,0 tys. zł, z zastosowaniem Pzp, które dotyczyło dostawy pojazdów Quad wraz z przyczepą do ich przewozu,
- dwóch zamówień, do których nie zastosowano Pzp (z uwagi na wartość zamówienia) na łączną kwotę 52,6 tys. zł, które dotyczyły dostaw sprzętu komputerowego i oprogramowania.

W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej badanych ww. zamówień, nie stwierdzono naruszenia przepisów Pzp. Udzielone zamówienia służyły realizacji zadań kontrolowanej jednostki a zakupiony sprzęt został ujęty w ewidencji i właściwie zagospodarowany. W postępowaniu, do którego nie miały zastosowania przepisy Pzp przestrzegane były procedury wewnętrzne dotyczące zamówień.

(akta kontroli str. 1742-1771)

4.1.4. Gospodarowanie wolnymi środkami

Stan Funduszu na koniec 2022 r. wynosił 211,6 tys. zł i obejmował:

- środki pieniężne w kwocie 209,7 tys. zł, które były większe o 193,7% w porównaniu do 2021 r. (71,4 tys. zł),
- należności – 2,0 tys. zł.

Zobowiązania (w tym zobowiązania wymagalne) w latach 2021-2022 nie wystąpiły. Wyższy stan środków pieniężnych na koniec 2022 r. wynikał z pozostałości niewykorzystanych środków pochodzących z wpłat MSWiA na FWP w kwocie 11,3 tys. zł, która dotyczyła przeniesienia części planowanych wydatków dotyczących inwestycji na kolejne lata¹⁰⁵ oraz pozostałości środków z tytułu zawartych porozumień, których realizacja została przeniesiona na 2023 r. (163,0 tys. zł) oraz odsetek od wolnych środków w kwocie 35,4 tys. zł.

Wolne środki Funduszu, zgodnie z art. 78d ust. 2 ufp przekazywano w zarządzenie Ministrowi Finansów, na zasadach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 11 grudnia 2014 r. w sprawie wolnych środków niektórych jednostek sektora finansów publicznych przyjmowanych przez Ministra Finansów

¹⁰³ Ewidencja analityczna do tego konta pozwalała na wyodrębnienie operacji dotyczących kosztów poniesionych w ramach porozumień i w ramach środków z MSWiA.

¹⁰⁴ Suma wydatków poniesionych na te zamówienia w 2022 roku.

¹⁰⁵ Przeniesienie części płatności za nadzór autorski nad dokumentacją projektową na okres późniejszy.

w depozyt lub zarządzanie¹⁰⁶. Średnio miesięcznie w 2022 r. w zarządzanie overnight przekazywano 3 887,1 tys. zł.

Kwoty środków przekazywanych w zarządzanie terminowe (lokata) wynosiły średnio od 885,7 do 2 509,5 tys. zł i były uzależnione od okresu na jaki lokowano środki. Na okresy krótsze (do 10 dni) lokowano wyższe kwoty (średnio 2 509,5 tys. zł), a na okresy dłuższe lokowano niższe kwoty (od 20 do 100 dni – średnio 1 223,7 tys. zł, a od 101 do 225 dni średnio 885,7 tys. zł). Ogółem w 2022 r. założono 78 lokat terminowych. Z powyższych lokat uzyskano 476,7 tys. zł. Codzienne pozostałości środków (saldo rachunku FWP na koniec każdego dnia) były automatycznie przekazywane w zarządzanie overnight¹⁰⁷. Przychody Funduszu z tego tytułu w 2022 r. wyniosły 221,6 tys. zł. Łączne przychody FWP z zagospodarowania wolnych środków wyniosły 698,3 tys. zł, które zostały wykorzystane na potrzeby KWP na podstawie decyzji Komendanta¹⁰⁸.

Dokonywanie lokat i przekazywanie środków w depozyt nie stanowiło zagrożenia dla terminowej realizacji zadań Funduszu.

Z wyjaśnień Komendanta wynika, że dla utrzymania płynności finansowej Funduszu, przed założeniem lokat (w oparciu o posiadane informacje) sporządzano roboczy harmonogram płatności planowanych z wydatków bieżących w ramach „środków pochodzących z MSWiA”. Na podstawie roboczego harmonogramu przygotowywano wykaz lokat do zawarcia, który był zatwierdzany przez Komendanta i dopiero na jego podstawie środki uznane za wolne w danym okresie były lokowane. Ponadto w zakresie „środków pochodzących z MSWiA” przeznaczonych na realizację zamierzeń wynikających z planu remontów i wydatków inwestycyjnych sporządzono dodatkowy harmonogram wydatków w oparciu o informacje dotyczące przewidywanych terminów realizacji zadań (wydatkowania środków). Jednocześnie na bieżąco analizowano pozostałość środków i sukcesywnie zakładano lokaty jeśli utrzymywanie danego stanu środków na rachunku nie było konieczne. W zakresie środków otrzymywanych z jednostek samorządowych na realizację zawartych porozumień, lokaty były tworzone sukcesywnie w miarę wpływu środków, z uwzględnieniem prowadzonych na bieżąco analiz przewidywanych terminów realizacji zadań wynikających z poszczególnych porozumień. Ponadto pracownik realizujący płatności na bieżąco z co najmniej jednodniowym wyprzedzeniem monitorował pozostałość środków na rachunku w celu oceny możliwości realizacji wszystkich płatności zaplanowanych na dany dzień.

(akta kontroli str. 1710-1717, 1772)

Nie wystąpiły przypadki zapłaty zobowiązań po terminie płatności. W jednym przypadku złożono dyspozycję wcześniejszego zwrotu środków przekazanych w zarządzanie terminowe (na lokacie terminowej), co wynikało z dyspozycji otrzymanych od Biura Finansów Komendy Głównej Policji z dnia 15 września 2022 r.¹⁰⁹ dotyczących konieczności przekazania do dnia 16 września 2022 r. kwoty 3 216,3 tys. zł na rachunek FWP KGP. Było to związane ze zmianą planu finansowego FWP w zakresie inwestycji budowlanych ujętych głównie w „Programie modernizacji Policji...” W związku z tym, że na rachunku bankowym Funduszu Wsparcia Policji KW Policji w dniu 16 września 2022 r. pozostawała niewystarczająca kwota¹¹⁰ pochodząca z wpływów z MSWiA, w celu zrealizowania ww. polecenia

¹⁰⁶ Dz. U. poz. 1864.

¹⁰⁷ Zarządzanie overnight oznacza zarządzanie wolnymi środkami przekazywanymi na rachunek Ministra Finansów w BGK każdego dnia roboczego na podstawie stałego zlecenia dysponenta Funduszu dla BGK i zwracanymi następnego dnia roboczego.

¹⁰⁸ Głównie na opłacenie zobowiązań dotyczących zakupu: paliwa (310,5 tys. zł), energii (209,4 tys. zł), napraw i remontów (76,9 tys. zł) oraz pozostałych usług (47,8 tys. zł).

¹⁰⁹ Pismo Zastępcy Dyrektora Biura Finansów KGP nr FRS – 6699/2022 w sprawie zmian w planie finansowym FWP na 2022 r.

¹¹⁰ Kwota 1 379,9 tys. zł.

złożono dyspozycję wcześniejszego zwrotu środków znajdujących się na lokacie terminowej.

Wyższe stany środków pieniężnych na rachunku FWP KWP występowały jedynie po otrzymaniu dodatkowych środków z FWP KG Policji przez kilka dni niezbędnych do ustalenia przewidywanych terminów wydatkowania powyższych środków oraz z powodów technicznych gdyż faktyczne przekazanie środków znajdujących się na rachunku bankowym w zarządzenie terminowe (na lokaty terminowe) następuje po minimum 2 pełnych dniach roboczych od momentu złożenia dyspozycji w tym zakresie. Ponadto wysoki stan środków był utrzymywany w okresie kiedy był on niezbędny dla zabezpieczenia bieżących płatności. Lokaty na krótsze terminy były tworzone w przypadku wiedzy o konieczności wydatkowania posiadanych środków w niedługim czasie.

Nie dokonywano zakupu obligacji skarbowych i innych inwestycji z wolnych środków ponieważ obowiązujące przepisy nie przewidują takiej możliwości dla FWP.

(akta kontroli str. 1712-1718)

4.2. Realizacja zadań

Zadania określone w art. 13 ust. 4f ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji finansowano z przychodów Funduszu wynikających z umów i porozumień zawartych z jednostkami samorządu terytorialnego, państwowymi jednostkami organizacyjnymi, stowarzyszeniami, fundacjami, bankami oraz instytucjami ubezpieczeniowymi.

Dodatkowo w 2020 i w 2022 r. na FWP wpłynęły również „środki pochodzące z wpłat z MSWiA” w formie „przelewów redystrybucyjnych” z centralnego Funduszu na Fundusz wojewódzki. Podstawą tych wpłat w 2022 r. były:

- ustawa z dnia 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (art. 56-57),
- ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2022 (art. 23-25).

Zgodnie z powyższymi regulacjami w 2021 r. środki przepłynęły z budżetu państwa do MSWiA, następnie z MSWiA do centralnego FWP, z którego w 2022 r. zasilano środkami m.in. wojewódzki Fundusz KWP w Gdańsku, z przeznaczeniem na współfinansowanie bieżącego funkcjonowania KWP w Gdańsku.

Zasady dotyczące funkcjonowania FWP w związku z ujęciem w planie finansowym centralnego FWP kwoty 1 442 557 tys. zł pochodzącej z wpłaty dokonanej przez MSWiA

w dniu 30 grudnia 2021 r., zostały ustalone przez KGP w dokumencie pn. „Regulacje dotyczące gospodarki finansowej Funduszu Wsparcia Policji dla funduszu centralnego, funduszy wojewódzkich i funduszy Szkół Policji w 2022 roku”¹¹¹.

Ponadto w dokumencie pn. „Specyfikacji środków otrzymanych w ramach Funduszu Wsparcia Policji na rok 2022 (...)”¹¹² ustalone zostały przez KGP zasady finansowania wydatków dotyczących bieżącego funkcjonowania KWP z FWP w 2022 r.

W dokumencie tym wskazano paragrafy kosztów bieżących (odpowiadające paragrafom wydatków budżetowych) i obszary finansowania (odpowiadające rozdziałom wydatków budżetowych) oraz wielkości wydatków, których finansowanie powinno odbywać się w ramach otrzymanych przez KWP w Gdańsku „przelewów redystrybucyjnych” ze środków MSWiA przekazanych na wojewódzki FWP. W szczególności dotyczyło to finansowania niżej wymienionych zamierzeń i zadań, które określono w szczególności paragrafów klasyfikacji budżetowej, co opisano w pkt. 4.1 niniejszego wystąpienia.

¹¹¹ Pismo nr FRS – 1729/22 z dnia 3 marca 2022 r.

¹¹² Pismo nr FRS – 8993/21 z dnia 3 grudnia 2021 r.

Komendant wyjaśnił, że decyzje w sprawie regulowania konkretnych płatności podejmowano w KWP na podstawie ww. uregulowań, po analizie bieżących faktur i terminów ich płatności.

Zgodnie z art. 32 uofp, KWP sporządziła plany finansowe FWP w układzie zadaniowym na 2022 r. i na dwa kolejne lata. Zmiany planu finansowego Funduszu na 2022 rok obejmowały również korekty planu finansowego FWP w układzie zadaniowym.

Zadania ujęte w planie finansowym Funduszu w układzie zadaniowym były zbieżne z zadaniami określonymi w art. 13 ustawy o Policji. Cele¹¹³ i mierniki dla poszczególnych zadań i podzadań Funduszu zostały ustalone przez KGP a dane w zakresie ich wykonania były uzgadniane przez komórki organizacyjne KWP z właściwymi merytorycznie Biurami KGP. Analiza mierników (14) zrealizowanych w 2022 roku w ramach czterech zadań Funduszu wykazała, że Komenda osiągnęła ich wymagane wartości. Na poszczególne zadania¹¹⁴ FWP wydatkowano¹¹⁵:

- na zadanie 2.1.1. – System bezpieczeństwa publicznego wydatkowano 319,4 tys. zł tys. zł (96,6% planu),
- na zadanie 2.1.3. – Działania służby prewencyjnej wydatkowano 27 175,7 tys. zł (98,9% planu),
- na zadanie 2.1.4. – Bezpieczeństwo w ruchu drogowym wydatkowano 5 254,2 tys. zł (93,1% planu),
- na zadanie 2.1.6 – Działania służb kryminalnej i śledczej wydatkowano 22 205,9 tys. zł (99,7% planu).

(akta kontroli str. 1719-1734, 1788, 1821-1823)

W ramach nadzoru sprawowanego przez KGP nad wydatkowaniem środków z FWP sporządzano dla KGP kwartalne sprawozdania (Rb-40) oraz dodatkowo comiesięczne „Sprawozdanie dotyczące środków FWP na dzień...”, wg wzoru ustalonego przez Biuro Finansów KGP, zawierające następujące dane: rodzaj finansowania, rodzaj wydatku, obszar finansowania, grupa wydatków, paragraf, pozycja wydatków, ustawa budżetowa, plan po zmianach, wykonanie, zobowiązania oraz zaangażowanie. Do przekazywanych przez KWP sprawozdań KGP nie zgłaszała zastrzeżeń.

Z wyjaśnień Komendanta wynika, że w obu powyższych dokumentach precyzyjnie określono zasady i kierunki wydatkowania przydzielonych środków, dlatego nie wystąpiła dodatkowa potrzeba określania na szczeblu KWP zasad finansowania wydatków dotyczących bieżącego funkcjonowania jednostki z FWP.

(akta kontroli str. 1719-1734)

W 2022 r. udział kosztów ustawowych zadań FWP wskazanych do realizacji na etapie utworzenia Funduszu (tzw. Podstawowych) i „nowych zadań/kierunków kosztów¹¹⁶” Funduszu ustalonych w dwóch ww. ustawach, w odniesieniu do całości kosztów Funduszu wynosił odpowiednio 5,7% (środki z porozumień) oraz 94,3% („wpłaty pochodzące ze środków MSWiA”).

Główne zadania zrealizowane ze środków pochodzących z zawartych porozumień w szczególności paragrafów klasyfikacji budżetowej to:

- zakup materiałów (m.in. paliwo, materiały uzbrojenia i techniki specjalnej) - 396,8 tys. zł,

¹¹³ Tj. m.in. zapewnienie bezpieczeństwa obywateli poprzez m.in.: optymalizację wsparcia wykonywania zadań Policji, podwyższenie sprawności reakcji Policji na zdarzenie, optymalizację zabezpieczenia prewencyjnego, zapewnienie sprawności ochrony bezpieczeństwa ruchu drogowego, zapewnienie (utrzymanie) skuteczności poszukiwań osób ukrywających się przed organami ścigania lub wymiaru sprawiedliwości.

¹¹⁴ Powyższe zadania wchodziły w skład funkcji „Bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny”.

¹¹⁵ Zgodnie z sprawozdaniem Rb-BZ2.

¹¹⁶ Kosztów realizowanych w ramach przelewów redystrybucyjnych (wpłat z MSWiA).

- zakup sprzętu i uzbrojenia - 291,7 tys. zł,
- zakup usług pozostałych (m.in. zbiorowe żywienie, wykonanie wyposażenia do działalności prewencyjnej) - 446,5 tys. zł
- współfinansowanie wydatków inwestycyjnych jednostek Policji (dotyczące głównie dofinansowania zakupu samochodów służbowych i quadów wraz z przyczepą¹¹⁷) - 1 312,8 tys. zł.

Z wyjaśnień Komendanta wynika, że realizacja tych zadań (zakupów) przyczyniła się do zabezpieczenia funkcjonowania KWP na poziomie gwarantującym realizację jej ustawowych zadań w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa obywateli i mienia.

Natomiast finansowanie bieżących wydatków rzeczowych ze „środków pochodzących z wpłat MSWiA” na FWP zapewniło funkcjonowanie KWP w 2022 r. i zapobiegło powstaniu zobowiązań wymagalnych na koniec 2022 r. Z wyjaśnień Komendanta wynika, że środki FWP w 2022 r. miały wpływ na zabezpieczenie funkcjonowania KWP na poziomie gwarantującym realizację jej ustawowych zadań w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa obywateli i mienia.

Rzeczowe wydatki bieżące¹¹⁸ KWP w 2022 r. były sfinansowane w 63,0% z FWP, co w opinii NIK świadczy o tym, że głównym źródłem finansowania tych wydatków nie były środki przydzielane w ramach rocznego budżetu państwa (z KGP) ale środki państwowego funduszu celowego (FWP).

(akta kontroli str. 1722-1734, 1738-1741)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego Funduszu na 2022 r., które wyniosło 54 953,2 tys. zł (98,6% zakładanego planu). Realizacja zamierzeń ujętych w planie finansowym Funduszu w 2022 r. obejmowała zadania finansowane w ramach przychodów pochodzących z zawartych porozumień oraz przychodów pochodzących ze środków centralnego FWP (z wpłat MSWiA) i przyczyniła się do zabezpieczenia funkcjonowania KWP na poziomie gwarantującym realizację jej ustawowych zadań w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa obywateli i mienia. Środki FWP były głównym źródłem finansowania wydatków rzeczowych (pozapłacowych) KWP w 2022 r. gdyż stanowiły 60,3% nakładów poniesionych na ten cel.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

- 1) Zapewnienie bieżącego spisywania należności przedawnionych;
- 2) Zapewnienie przestrzegania obowiązującej procedury w zakresie windykacji należności oraz doprowadzenie do bezzwłocznego udzielania odpowiedzi na wnioski dłużników;
- 3) Podjęcie działań w celu bieżącego nadzoru nad podejmowanymi działaniami w zakresie ograniczenia opłat ponoszonych na usługi dystrybucji energii elektrycznej w tym zapewnienie realizacji siedmiu wniosków do dystrybutora o zmianę taryfy.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

¹¹⁷ Z przyczepą do ich przewozu.

¹¹⁸ Bez wydatków płacowych i pochodnych.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie¹¹⁹ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 19 kwietnia 2023 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Kontroler
Jacek Żmurko
główny specjalista kontroli państwowej

.....
Podpis

p.o. DYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku

.....
Podpis

Kontroler
Adam Gęstwicki
główny specjalista kontroli państwowej

.....

¹¹⁹ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

